

Dosarul nr.: 1-176/2021
(nr. electronic: 1-21118566-28-1-09082021)

S E N T I N Ț Ă
în numele Legii

27 iunie 2024
Briceni

or.

Judecătoria Edineț (sediul Briceni)

În componența:

Președintele ședinței, judecător
Grefieri
Interpret

Cazacicov Andrei
Bandalac Stela, Otean Iana
Chicaroș Maria

Cu participarea:

Procurorilor
Reprezentantului părții vătămate și civile
Consiliul comunal Mihăileni
Reprezentantului părții vătămate și civile
Consiliul comunal Mihăileni, avocat
Apărătorilor inculpatului
Cotiujanschii Radislav, avocații

Pasat Igor, Cosarciuc Andrian
Ilco Vasile
Chirtoagă Nicolae
Ivașciuc Antonina, Lavric Andrei

În lipsa:

Inculpatului

Cotiujanschii Radislav

în privința căruia a fost intentat dosarul de căutare nr. 2022070143,
judecând în sediul instanței, în ședință de judecată publică, în ședință generală, în
perioada de examinare 09.08.2021 – 27.06.2024, cauza penală privind învinuirea inculpatului:

Cotiujanschii Radislav *****, născut la *******, IDNP:**
*********, domiciliat în *******, studii medii speciale, căsătorit,**
fără persoane la întreținere, neangajat oficial în câmpul
muncii, cetățean al Republicii Moldova, de naționalitate
ucrainean, nesupus militar, fără dizabilități vădite sau
accentuate, fără titluri speciale, grade de calificare și
distincții de stat, limba de stat o cunoaște bine, anterior nu
a fost atras la răspundere penală sau contravențională,

acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal,
instanța de judecată

a constatat:

I. Descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită

1. În perioada anilor 2014-2020, activând în calitate de primar al com. Mihăileni, raionul Briceni, fiind persoană cu demnitate publică, folosindu-se intenționat de situația sa de

serviciu și ignorând prevederile art. 29, alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, care prevede că primarul în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu asigură elaborarea proiectului de buget local al unității administrativ-teritoriale pe următorul an bugetar și a contului de încheiere a exercițiului bugetar și le prezintă spre aprobare consiliului local, exercită funcția de ordonator principal de credite al satului (comunei), verifică, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor de la bugetul local și informează consiliul local despre situația existentă, răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), în limitele competenței sale, contrar prevederilor art. 77, alin. (5) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, care prevede că înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege și contrar prevederilor art. 77, alin. (2) din aceeași lege, care stipulează că actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege, acționând intenționat, din interes material manifestat prin utilizarea și dispunerea în scopuri personale a mijloacelor bănești ce urmau a fi încasate și trecute în bugetul administrației publice locale de la arenda a două terenuri, Cotiujanschii Radislav a comis abuz de putere în următoarele circumstanțe:

Cotiujanschii Radislav, acționând în vedere realizării scopului său, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal și material, a transmis ilegal, începând cu anul 2014, în lipsa contractelor de arendă și a deciziilor consiliului comunal, în folosința lui Pavel Coțoban și Vitalii Starosta, două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Ulterior, în anul 2015, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în folosință către Vitalii Starosta și Ghenadii Sviriniuc două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Continuând acțiunile sale ilegale în anul 2016, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în continuare, în folosință, către Vitalii Starosta și Ghenadii Sviriniuc două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, în anul 2017, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în folosință către Starosta Vitalii terenul agricol cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2018, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2019, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr.

cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2020, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Astfel, pentru folosirea ilegală a terenurilor agricole nominalizate *supra*, în perioada anilor 2014-2020, Cotiujanschii Radislav a primit periodic de la Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., de la Svirniuc Ghenadii și de la Starosta Vitalii, mijloace bănești în sumă totală de 61 000,00 lei, și anume: în toamna anului 2014, Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 5 000,00 lei; în anul 2015 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Svirniuc Ghenadii suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2016 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Svirniuc Ghenadii suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2017 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, în toamna anului 2018 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, în toamna anului 2019 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Slobodeaniuc Igor suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2020 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Slobodeaniuc Igor suma de 5 000,00 lei.

Aceste mijloace bănești Cotiujanschii Radislav nu i-a trecut în bugetul Primăriei comunei Mihăileni, dar le-a folosit în interesele sale personale. În rezultatul acțiunilor intenționate ale lui Cotiujanschii Radislav, exprimate prin transmiterea în arendă a terenurilor sus-nominalizate fără respectarea procedurilor legale și în lipsa petrecerii licitației, Consiliul comunal Mihăileni, raionul Briceni, i s-au cauzat daune în proporții considerabile.

2. Așadar, Cotiujanschii Radislav a comis infracțiunea prevăzută de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal: *„folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material și personal cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, acțiuni săvârșite de o persoană cu demnitate publică”*.

II. Declarațiile participanților la proces date în cadrul ședinței judiciare

i. Poziția părții acuzării

3. **Acuzatorul de stat**, în persona procurorului Cosarciuc Andrian, a pledat pentru recunoașterea vinovăției inculpatului Cotiujanschii Radislav, în temeiul articolului 327, alin. (2), lit. b) Cod penal, cu aplicarea inculpatului a pedepsei sub formă de amendă în mărime de 2 350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita anumite funcții pe un termen de 7 ani.

Așadar, la momentul dării în arendă a terenurilor în litigiu nu au fost încheiate contracte de arendă, astfel încât veniturile să fie încasate în mod oficial și legal către contul Primăriei com. Mihăileni. Prin acțiunile inculpatului, s-a cauzat anumite un prejudiciu material considerabil, ceea ce se deduce prin decizia corespunzătoare adoptată de Consiliul com. Mihăileni, iar această proporție a prejudiciului nu poate fi raportată la bugetele publice locale aprobate anual.

În procesul penal, martorii acuzării au confirmat faptul că banii primiți pentru folosirea terenurilor agricole se transmiteau nemijlocit primarului Cotiujanschii Radislav, iar acești bani nu parvneau la bugetul primăriei, cu rămâneau în buzunarul inculpatului.

Poziția părții apărării, potrivit căreia banii au fost cheltuiți în interesele și pentru necesitățile satului/ comunei nu s-a demonstrat cu certitudine, în baza unor probe veridice.

Partea acuzării solicită admiterea integrală a acțiunii civile, iar sechestrul aplicat prin Încheierea judecătorească din 25.06.2021 să fie menținut până la repararea prejudiciului cauzat prin comiterea infracțiunii și achitarea amenzii penale din partea inculpatului.

Corpurile delictelor astfel recunoscute în procesul penal, sub forma diferitor înscrisuri, urmează să fie păstrate la materialele dosarului pe tot termenul lui de păstrare.

La întrebările acordate procurorului, acesta a răspuns: privarea de dreptul de a exercita anumite funcții legate de administrația publică locală și a celor legate de gestionarea mijloacelor financiare.

4. Reprezentantului părții vătămate și civile Consiliul comunal Mihăileni, Ilco Vasile, fiind prezent în ședințele de judecată, a declarat că se cunoaște că Cotiujanschii Radislav în legătură cu relațiile de serviciu.

Ilco Vasile activează în calitate de consilier al Consiliului comunal Mihăileni din anul 2011 (cu întreruperi în anii 2015-2019). Tot în anul 2011, în calitate de primar la comuna Mihăileni a fost ales Cotiujanschii Radislav, care și-a exercitat atribuțiile până în luna iulie a anului 2022, când a depus o cerere de concediere.

Pe teritoriul primăriei au fost careva terenuri ce nu aparțineau vreunor proprietari, de aceea, prin procesul-verbal al Consiliului com. Mihăileni nr. 5 din 16.11.2011, s-a decis de a atribui acestor terenuri numere cadastrale și a le trece în balanța primăriei pentru ca pe viitor să fie posibil să ofere în arendă aceste terenuri, iar încasările să fie direcționate la bugetul de stat.

Acest din urmă teren avea o suprafață de 5,7 ha.

Totodată, și balanța primăriei se afla și un alt teren cu suprafața de 3,3 ha (la moment deja are număr cadastral).

Din câte ne este cunoscut, procedura de atribuire a numărului cadastral este de aproximativ 3-5 luni. Responsabilitatea de a executa procedura de atribuire a numărului cadastral terenului de 5,7 ha era în sarcina primarului. Cu toate acestea, timp de 1 an, terenul acesta nu era cu număr cadastral.

La întrebarea lui Ilco Vasile către primarul Cotiujanschii Radislav privind numărul cadastral, acesta răspundea că sunt anumite dificultăți cu Organul Teritorial Cadastral și de aceea procedura durează, iar primăria nu are posibilitate legală să dea în arendă terenul fără ca acesta să aibă număr cadastral.

Nici în anul 2012 și nici în anul 2013 terenul nu a fost atribuit cu un număr cadastral, de aceea nici nu au fost petrecute concursuri de acordare a terenului de 5,7 ha în arendă.

Abia la finele anului 2014, dat fiind faptul că mai multe persoane erau interesate de luarea în arendă a terenului de 5,7 ha, în cadrul Consiliului com. Mihăileni a fost repetat ridicată întrebarea privind acest teren și, repetat, prin decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 6 din 28.09.2014, s-a decis formarea terenului de 5,7 ha și înregistrarea lui la OCT. Și de această dată responsabilitatea de executare a deciziei a fost pusă pe seama primarului Cotiujanschii Radislav.

Totodată, pentru a nu pierde câștigul potențial din prelucrarea terenului, consilierii au propus să fie dat terenul spre prelucrare angajaților din cadrul consiliului local, iar produsele

rezultate din prelucrare să fie trecute după Primăria Mihăileni. Această propunere a fost respinsă atunci de primarul Cotiujanschii Radislav care a comunicat că el nu se va ocupa de acest lucru, or, această activitate trebuie legalizată prin documente speciale de justificare a veniturilor obținute de primărie. Astfel, Cotiujanschii R. a promis că va urgenta procedura de obținere a numărului cadastral pentru terenul de 5,7 ha.

Totuși, aproximativ din anul 2014, terenul de 5,7 ha, fără nr. cadastral, dar și terenul de 3,3 ha, cu nr. cadastral, au fost prelucrate de către: Burlea Marcel, Starosta Vitalii, Coțoban Pavel, Svirniuc Ghenadii și întreprinderea „Civea-Agro” S.R.L. a cărui reprezentat este Slobodeniuc Igor.

În perioada anilor 2015-2019, Ilco Vasilii s-a interesat de soarta acestor 2 terenuri de la primarul Cotiujanschii R. Ultimul i-a zis că totul este normal, adică legal, și terenurile se prelucrează în baza documentelor întocmite.

Ilco Vasile s-a interesat de aceste 2 terenuri și de la percepatorul fiscal din cadrul Primăriei Mihăileni, Ilco Natalia. Ultima l-a informat că de la cei ce prelucrează aceste terenuri se percepe doar impozitul funciar, iar despre taxa de arendă ea nu cunoaște nimic. Tot ea i-a comunicat că, pentru terenul cu suprafața de 5,7 ha, achită taxa funciară Slobodeniuc Igor, iar de facto terenul este înregistrat după Starosta Vitalii.

Ilco Vasilii l-a informat pe Starosta Vitalii că, pentru terenul mai mare de 5,0 ha, el urmează să achite impozitul pe venit.

În cadrul unei ședințe a Consiliului com. Mihăileni, primarul Cotiujanschii Radislav a ridicat întrebarea privind terenurile cu suprafața de 3,3 ha și 5,7 ha, și anume că înainte se făceau concursuri, iar acum trebuie să fie desfășurate licitații. Cotiujanschii Radislav a adus la cunoștința consilierilor că nu sunt nici un fel de contracte legal întocmite pe aceste terenuri, iar primăria nu obține venituri din darea în arendă a terenurilor indicate. Primarul a justificat că timp de 8 ani nu au fost încheiate contractele din cauza lipsei nr. cadastral a terenului cu suprafața de 5,7 ha. El a zis că nu se încasează bani la primărie din prelucrarea acelor terenuri. Cotiujanschii Radislav a comunicat că orice primărie trebuie să aibă o „casă neagră” și nu trebuie el să explice aceste detalii care se fac la orice primărie. Tot atunci, Cotiujanschii Radislav a informat consilierii că, în anul 2018, terenul cu suprafața de 5,7 ha deja a primit număr cadastral. Specialistul pe relații funciare, Cumpătă Galina, a confirmat acest fapt. Primarul nu a răspuns de ce nu au fost încheiate legal contracte de arendă și a părăsit ședința consiliului.

Astfel, conform deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 9/1 din 26.07.2018, la balanța Primăriei Mihăileni a fost primit terenul cu suprafața de 5,7 ha, cu nr. cadastral: *****, și terenul cu suprafața de 3,3 ha, cu nr. cadastral: *****.

Prin decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 4/9 din 13.12.2019, s-a dispus permisiunea încheierii contractelor de arendă a terenurilor cu suprafețele de 3,3 ha și 5,7 ha. Responsabilitatea de încheierii a contractelor cu câștigătorii licitațiilor a fost pusă iarăși pe seama primarului Cotiujanschii R.

Terenurile nominalizate în continuare erau prelucrate de Starosta V. și Slobodeniuc I., dar contracte de arendă în urma licitațiilor nu erau încheiate. Astfel, în casieria primăriei nu veneau bani pentru arenda terenurilor nici în anul 2020.

În acest context, a fost nevoie să se adreseze la CNA la începutul anului 2021.

Deja la 12.01.2021, Primăria Mihăileni a organizat oficial licitația terenurilor de 3,3 ha și 5,7 ha. Contractele au fost câștigate de Starosta Vitalii (terenul de 3,3 ha contra sumei de

7 000,00 lei pe an) și Slobodeniuc I., reprezentant al „Civea-Agro” S.R.L. (terenul de 5,7 ha contra sumei de 24 000,00 lei pe an).

La întrebările adresate, Ilco Vasiliu a răspuns:

- Până în anul 2021, Slobodeniuc I. achita pentru terenul de 5,7 ha doar suma de 5 000,00 lei;
- Cotiujanschii Radislav a admis încălcări la darea în arendă a terenurilor intenționat, având scop personal, cupidant;
- Cotiujanschii R. nu a informat consilierii despre motivele tergiversării obținerii numerelor cadastrale și spunea că banii primiți de la prelucrarea terenurilor sunt cheltuiți pentru repararea automobilelor și alte cheltuieli curente;
- Nu era vreo necesitate ca primăria să ducă „casa neagră”, căci pentru reparații se alocau suficienți bani;
- Cotiujanschii Radislav nu avea dreptul să folosească banii din arenda terenurilor în scopuri private. Or, bugetul primăriei se aprobă de către Consiliul com. Mihăileni, iar despre cheltuielile minore se înștiințează de îndată consiliul;
- Cotiujanschii R. a prezentat o explicație scrisă olograf unde anume el a cheltuit banii din arenda terenurilor, dar nu a prezentat careva documente confirmative;
- Suma prejudiciului cauzat Consiliului com. Mihăileni este de 61 000,00 lei;
- Nu este clar pentru ce Slobodeniuc I. a achitat suma de 4 000,00 lei. Primăria a primit suma de 4 000,00 lei, dar nu e clar cine concret și pentru ce concret a achitat suma dată;
- Suma de 56 068,00 lei, confirmată prin Ordinul de plată nr. ***** din *****, a fost achitată din partea lui Cotiujanschii R. în scopul reparării prejudiciului cauzat prin darea în arendă a terenurilor în discuție.

În cadrul dezbaterilor judiciare, Ilco Vasile a opinat că inculpatul este vinovat de comiterea infracțiunii de care se acuză. Pedepșa propusă de acuzatorul de stat este una echitabilă. Acțiunea civilă înaintată urmează a fi admisă integral, dar și de încasat suplimentar suma de 6 000,00 lei pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către Consiliul comunal Mihăileni.

Ilcov Vasile a atras atenția instanței asupra unor contradicții în declarațiile martorului Svirniuc Ghenadii, care, la etala de urmărire penală a declarat că a plătit pentru arenda terenurilor suma de 10 000,00 lei, iar în fața instanței de judecată a declarat că a achitat suma de 15 000,00 lei.

Suma de cca 57 000,00 lei achitată de tata inculpatului Cotiujanschii Radislav, Cotiujanschii Vasile, în contul Primăriei com. Mihăileni a fost primită și se află pe contul primăriei, dar a fost virată în scopul achitării arendei terenurilor, dar nu în scopul recuperării prejudiciului cauzat prin comiterea infracțiunii.

Ilco Vasile a susținut menținerea sechestrului asupra bunurilor inculpatului Cotiujanschii Radislav. Corpurile delictive urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pendinte.

Consiliul com. Mihăileni nu este în drept să cheltuiască bani pentru reparația bisericii din sat, or, biserica este aparte de stat. Biserica urmează a fi reparată din binefacerile oamenilor, dar nu din contul bugetului public local sau, cum în speță, din banii acaparați ilegal. Mai mult decât atât, în cazul din speță nu au fost prezentate bonurile fiscale, facturile, cekurile confirmative ale cheltuielilor efectuate de Cotiujanschii Radislav pentru aceeași reparație a bisericii, de aceea declarațiile părții apărării rămân a fi abstracte și neprobate.

5. **Reprezentantului părții vătămate și civile** Consiliul comunal Mihăileni, avocatul Chirtoagă Nicolae, a arătat că, prin deciziile Consiliului com. Mihăileni din anii 2011 și 2014, primarul de atunci Cotiujanschii Radislav a fost obligat să înregistreze loturile de pământ din litigiu la Oficiul Teritorial Cadastral, cu acordarea unui număr cadastral concret, cu ulterioara încheiere a contractelor de arendă. Cu toate acestea, primarul a ignorat aceste obligații până în anul 2019.

Înscrisurile prezentate de avocatul Lavric Andrei nu pot fi luate în considerație și nu demonstrează faptul că inculpatul nu este vinovat. Nu este clar cine concret a administrat aceste înscrisuri, deci ele nu pot avea calitate de probe.

Martorii Slobodeniuc, Starosta și Sviriniuc au confirmat faptul că primarul Cotiujanschii Radislav a primit bani fără a avea încheiate contracte de arendă corespunzătoare a terenurilor agricole. Acesta nu avea dreptul să opereze cu bani în numerar, ci doar să efectueze operațiuni de virare bancară.

În speță, nu există nici un caz de înlăturare a caracterului penal al faptei, în ordinea prevăzută de art. 35 Cod penal.

Darea în arendă a terenurilor agricole poate avea loc doar în baza deciziei Consiliului comunal și doar prin scoaterea acestora la licitație.

S.A. „Drumuri Briceni” a oferit grederul spre lucru pentru o perioadă de timp de 49 de ore. În 49 de ore dovedești să repari peste 250 de drum, dar nu acele mici reparații la care a indicat partea apărării. Deci, grederul a fost oferit de această întreprindere cu totul pentru alte acțiuni/ lucrări, care nu au fost arătate și demonstrate în fața instanței de judecată. Mai mult, reparația drumului nu a fost trecută prin decizia Consiliului comunal.

Dreptul de a decide dacă prejudiciul cauzat este considerabil sau nu este a proprietarului (la caz, a Consiliului com. Mihăileni). În speță, o astfel de decizie neanulată există, deci prejudiciul cauzat APL este anume considerabil.

În general, prejudiciul cauzat Primăriei com. Mihăileni este de 61 000,00 lei. Nu este clar pentru ce a fost achitată suma aproximativă de 57 000,00 lei de către tata inculpatului Cotiujanschii Radislav, Cotiujanschii Vasile. Achitarea respectivei sume a avut loc în absența vreunor cereri sau concretizări și nu poate fi considerată drept sumă de reparare a prejudiciului cauzat prin comiterea infracțiunii. Respectiv, instanța de judecată urmează să încaseze suma de 61 000,00 lei de la inculpatul Cotiujanschii Radislav în beneficiul Consiliului com. Mihăileni, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin comiterea infracțiunii.

Pedeapsa penală propusă de acuzatorul de stat este una echitabilă și suntem cu ea de acord, deși lăsăm la discreția instanței de judecată să decidă tipul și mărimea pedepsei penale.

Dacă inculpatul ar fi furat o sumă de bani și ar cheltui-o pentru un interes social, aceasta nu înseamnă că nu ar fi trebuit de pedepsit fapta de furt ca infracțiune.

6. **Martorul** Voloșciuc Anatolii, în cadrul interogatoriului ținut în fața instanței de judecată, a comunicat că se cunoaște cu Cotiujanschii Radislav, ei sunt prieteni și foști colegi de serviciu.

Din anul 2011 și până în anul 2011, Cotiujanschii Radislav a fost Primar al com. Mihăileni (3 termene consecutive). Voloșciuc Anatolii a fost consilier în cadrul Consiliului com. Mihăileni, în perioada celui de-al doilea și al treilea mandat al primarului (din 2015 și până în prezent, ziua de 24.05.2023).

După anul 2020 sau 2021, în ședința Consiliului com. Mihăileni a fost pusă în discuție de 4 ori întrebarea privind folosirea nerațională a surselor financiare bugetare de către primar.

La întrebările acordate, Voloșciuc Anatolii a răspuns:

- El cunoaște despre faptul că inculpatul a oferit în folosire terenul primăriei de 3,5 ha. El nu cunoaște dacă, pentru folosirea terenului, s-au încheiat sau nu careva contracte corespunzătoare;
- Persoanele care se foloseau de aceste terenuri plăteau primăriei contribuții, și anume: Starosta Vitalii și numitul Ciornîi. Nu se cunoaște care sume concrete se achitau, dar se cunoaște că anume se achitau pentru folosirea terenului de 3,5 ha. Sumele de bani erau aduse la Primăria Mihăileni și se transmiteau neoficial direct primarului Cotiujanschii Radislav;
- Din sursele de bani primite neoficial, Cotiujanschii Radislav acorda ajutor pentru treburile primăriei, și anume 5 000-7 000 lei pentru repararea podului peste râul din satul Mihăileni, careva sume pentru repararea bisericii din satul Groznița și a bisericii din satul Mihăileni (și anume, a cumpărat uși și ferestre). Inculpatul dispune de documente confirmative în acest sens. Mai mult de 3 000 lei Cotiujanschii Radislav a cheltuit pentru reparația autocamionului de model „Sprinter” care este la balanța Primăriei Mihăileni. Tot el a redirecționat suma de 12 000 lei pentru reparația unui alt mijloc de transport de model „Sprinter”. Tot el a acordat suma aproximativă de 1 500 lei pentru jubileul lui Gherțovoi Ivan, dar și pentru alte cheltuieli necesare comunei;
- După achitățile efectuate de Cotiujanschii Radislav (biserică, pod, mașini etc.) el le raporta în ședințele Consiliului com. Mihăileni. Acest fapt, totuși, nu a fost înregistrat ca document separat;
- Acestor terenuri nu le-a fost atribuit număr cadastral. Abia în anul 2022, probabil, că aceste terenuri au obținut număr cadastral;
- Voloșciuc Anatolii nu crede că primarul Cotiujanschi Radislav și-ar fi lăsat careva bani din prelucrarea terenurilor indicate, cu suprafața de 3,5 ha;
- Cotiujanschii Radislav nu avea dreptul să primească banii direct, prin evitarea contabilității primăriei;
- Bugetul anual este adoptat de către consilierii Consiliului local, iar inculpatul nu avea dreptul să depășească bugetul aprobat de consiliu;
- Consilierii au cunoscut despre faptul că inculpatul primea neoficial bani pentru darea în folosință a terenului de 3,5 ha;
- Consilierii avea posibilitate să decidă unde să fie redirecționați acești bani neoficiali. Spre exemplu, jubileul lui Gherțovoi Ivan și alocarea sumei de 1 500 lei din partea lui Cotiujanschii Radislav a fost efectuată cu acordul consilierilor locali. Acest ajutor pentru jubileu a fost inclus în ordinea de zi a ședinței Consiliului com. Mihăileni și chiar a fost emisă decizia consilierilor în acest sens (nu se cunoaște dacă a fost decizia scrisă, ca act separat);
- Chiar dacă ocolirea contabilității primăriei a constituit un fapt ilegal, astfel au fost circumstanțele în care primăria a fost în insuficiență de bani bugetari. Bugetul primăriei este de 2,3 mln lei pentru toată localitatea. Astfel, suma de 56 000,00 lei nu este considerabilă în raport cu suma bugetului primăriei;
- Consiliul com. Mihăileni a decis (cu 5 voturi contra la 4) că suma de 56 000,00 lei este considerabilă;
- Pentru celelalte cheltuieli (reparația podului, bisericii, automobilelor etc.) a fost decizia personală a lui Cotiujanschii R.;

- La Primăria Mihăileni a parvenit suma de 56 000,00 lei de la Cotiujanschii Radislav cu aproximativ 2 luni în urm, pentru recuperarea folosirii neraționale a sumelor de bani pentru darea în arendă a terenurilor de 3,5 ha;
- Însăși primarul Cotiujanschii R. a ridicat mai multe ori întrebarea privind necesitatea înregistrării terenurilor de 3,5 ha la OCT, dar soluționarea acestei întrebări se tergiversa. Nu se cunoaște motivul de ce nu se soluționa întrebarea la OCT;
- Aproximativ în anul 2020 sau 2021 terenul cu suprafața de 3,5 ha a fost totuși înregistrat la OCT și trecute la balanța primăriei, iar până în acel moment nu a fost înregistrat acel teren de nimeni;
- Decizia de luare a terenului de 3,5 ha la balanța primăriei a apărut în anul 2014 sau 2015, când s-a depistat că aceste terenuri nu aparțin nimănui. Cine s-a folosit de aceste terenuri până în 2011 nu se cunoaște;
- Nu se cunoaște dacă consilierii locali au folosit sau nu terenul de 3,5 ha;
- Cotiujanschii Radislav a restituit Primăriei Mihăileni suma de 56 000,00 lei nu de aceea că le-a luat pentru arenda terenului de 3,5 ha, dar de aceea că el este un om cinstit și vrea să nu fie urmărit penal.

7. **Martorul** Șerșun Vasilii, în cadrul interogatoriului ținut în fața instanței de judecată, a declarat că el este consilier în cadrul Consiliului local Mihăileni din anul 2019 și până în prezent.

Cotiujanschii Radislav a fost primar al satului Mihăileni până în anul 2022.

În cadrul desfășurării activității Consiliului com. Mihăileni s-a depistat că parvin mijloace bănești în mod neoficial, evitându-se contabilizarea lor. Aceste mijloace proveneau din darea în arendă a unor terenuri agricole ce aparțin Primăriei satului Mihăileni.

Contabilul șef al primăriei, Voloșciuc Maria, a confirmat că mijloacele bănești din prelucrarea a cca 10 ha de teren agricol nu parvin în contabilitatea primăriei.

Consilierii locali l-au întrebat pe primarul Cotiujanschii R. de ce mijloacele bănești nu parvin oficial, la ce acesta a răspuns că la baza activității primăriei trebuie să fie și surse neoficiale de venit pentru a permite efectuarea diverselor lucrări: reparare a încăperilor, a mijloacelor de transport, instalarea ușilor la biserici și altele asemenea.

Contabilul șef al primăriei a comunicat că pentru repararea mijloacelor de transport, combustibil și alte cheltuieli minore se alocă mijloace bănești în mod oficial, deci nu este necesară cheltuirea vreunor mijloace bănești din surse neoficiale.

Terenurile agricole cu suprafața de cca 10 ha se dădeau în arendă diferitor persoane. Aceste persoane achitau oficial în casieria primăriei doar impozitul pe pământ, însă banii pentru arendă nu se achitau către primărie.

Cotiujanschii Radislav a explicat verbal despre cheltuielile ce au avut loc din mijloacele bănești obținute din darea neoficială în arendă a terenurilor agricole, dar nu a prezentat careva documente.

La întrebările adresate, Șerșun Vasilii a răspuns:

- El crede că nu au fost încheiate contracte de arendă din Primăria Mihăileni și persoanele care foloseau acele terenuri agricole;
- Acele terenuri agricole se dădeau în arendă în mod neoficial timp de aproximativ 8 ani (începând cu anul 2015);
- Prejudiciul cauzat primăriei se estimează la suma aproximativă de 60 000,00 lei. Majoritatea consilierilor au decis că prejudiciul cauzat nu este considerabil. Șerșun Vasilii, totuși, consideră că prejudiciul cauzat a fost unul considerabil;

- Consiliul com. Mihăileni a luat decizia de a obliga pe Cotiujanschii Radislav să încheie în mod oficial contracte de arendă pentru acele terenuri agricole. El nu a executat timp îndelungat această decizie;
- În general primarul Cotiujanschii Radislav nu executa deciziile Consiliului com. Mihăileni și maximum cât a executat el din deciziile consiliului este de doar 1 (un) %;
- Decizia privind mijloacele financiare bugetare trebuie să o ia consiliul, iar primarul nu avea dreptul să decidă personal asupra acelor sume de bani;
- Cotiujanschi R. a explicat că banii din darea în arendă a terenurilor agricole primiți neoficial se alocu pentru necesitățile curente ale primăriei;
- Legislația în vigoare nu permite de a ține „casă neagră” la primărie;
- Consiliul com. Mihăileni niciodată nu a refuzat Primăriei Mihăileni în alocarea oricăror mijloace bănești.

8. Martorul Beileșen Ruslan, în cadrul ședinței de judecată, a comunicat că activează în calitate de consilier în cadrul Consiliului com. Mihăileni din anul 2015 și până în prezent (cu excepția anilor 2016-2017).

În anul 2011, Cotiujanschii Radislav a descoperit vreo 9 ha de teren agricol pe teritoriul com. Mihăileni, dar care nu aparțineau nimănui și nici nu erau înregistrate la Oficiul Teritorial Cadastral. El a oferit aceste terenuri în arendă lui Starosta Vitalie și încă unei persoane pentru folosire. Când Beileșen Ruslan a devenit consilier, el cunoștea deja despre acest fapt.

Banii primiți din arenda terenurilor agricole erau alocați pentru necesitățile satului **Mihăileni**. Spre exemplu, în anul 2015, când Beileșen Ruslan activa ca profesor, ei se foloseau de un microbuz ce stă la evidența primăriei. Microbuzul des se defecta și șoferul imediat îl suna nemijlocit pe primarul Cotiujanschii Radislav și îl ruga să îi dea bani de urgență pentru reparația automobilului. Banii pentru astfel de necesități erau alocați anume din sursele venite din darea în arendă a acelor terenuri agricole. Astfel de întâmplări au fost multiple și până în anul 2015 și după acest an. Respectiv, unele piese pentru automobile se procurau nu în mod oficial, adică nu din banii bugetari. Tot din acești bani neoficiali se finanța lucrările de reparație a bisericii din sat, serviciile de transportare a lemnului ș.a.m.d. Deja din auzite, Beileșean Ruslan cunoaște că prin anul 2017, din acele surse neoficiale de venit, a fost finanțate lucrările de construcție pe podul din satul Mihăileni.

Consilierii locali erau la curent cu cheltuielile din aceste surse neoficiale, fapt ce se deduce din simpla circumstanță că lucrările în final erau executate.

Cotiujanschii Radislav dorea să facă doar bine pentru satul Mihăileni și de aceea a făcut acest fapt (primirea neoficială a mijloacelor bănești din arenda terenurilor).

Beileșen Ruslan nu cunoaște și nici nu consideră că Cotiujanschii Radislav să fie fost cheltuit acei bani neoficiali pentru interes propriu, pentru nevoi personale. El era gospodar.

La acel moment nu erau încheiate oficial contracte de arendă, căci terenurile agricole nu erau înregistrate nicăieri.

Aproximativ în anul 2019 sau 2020, terenurile agricole au fost în final înregistrate la OCT după Primăria com. Mihăileni. Doar după înregistrarea oficială a devenit posibil de încheiat contracte de arendă în mod legal.

La întrebările acordate, Beileșen Ruslan a răspuns:

- Până în anul 2019 Consiliul com. Mihăileni nu a adoptat decizii în privința înregistrării oficiale a acelor terenuri agricole. Discuții verbale sub acest aspect au fost și până în anul 2019;

- El nu cunoaște de ce a durat atât de mult procesul de înregistrare la OCT a terenurilor agricole.
- El nu cunoștea care este plata lunară de la darea în folosire a acelor terenuri agricole, dar consideră că se prima fix atât cât s-ar fi primit în mod oficial;
- Uneori Cotiujanschii Radislav prezenta documente confirmative de cheltuieli a banilor neoficiali, iar alte ori primarul doar verbal le justifica. Lucrul era făcut, deci nu erau pretenții la primar; era încredere deplină;
- Repartizarea banilor bugetari este de competența Consiliului comunal, dar nu a Primăriei;
- El nu cunoaște dacă banii neoficiali administrați au fost cheltuiți legal sau ilegal;
- Beileșean Ruslan consideră că suma de 61 000 lei nu este considerabilă pentru bugetul primăriei, mai ales că suma a fost cheltuită pentru necesitățile satului, iar oficial ar fi trebuit cheltuieli de trei ori mai mari;
- Prejudiciul cauza de 61 000 lei a fost recuperat primăriei prin intermediul gospodăriei țărănești ce aparține tatălui lui Cotiujanschii Radislav. Primăria a acceptat acești bani la buget;
- Beileșean Ruslan, în calitate de consilier local, consideră că Cotiujanschii Radislav corect a procedat că prima bani din darea neoficială în arendă a terenurilor și a făcut-o în scop socialmente util;
- Primăriei în general nu i s-a cauzat niciun fel de prejudiciu, iar Cotiujanschi Radislav prin transferul de bani de 61 000 lei doar a încercat să justifice o dată în plus că nu a luat banii pentru sine;

9. Martorul Slivciuc Sergiu, fiind audiat nemijlocit în fața instanței de judecată, a comunicat că activează în calitate de agronom în cadrul S.C. „Bobul de Aur” S.R.L. din or. Ocnița din anul 2017.

Anterior, el a activat în calitate de agronom în cadrul S.C. „Viteazi” S.R.L. din raionul Briceni, începând cu anul 2010.

În anul 2011, el a luat câteva cote de pământ de la cotații din satul Mihăileni, raionul Briceni. A început să le prelucreze. Între timp s-a aflat că una din cotele de pământ face parte din rezerva Primăriei Mihăileni. Cota de pământ respectivă a fost măsurată și acordată în folosire lui Slivciuc Sergiu de către inginerul cadastral Cumpătă Galina. Porțiunea de teren era plină cu buruiană și avea o suprafață sub 3 ha; ei au fost nevoiți să o curățe.

În anul 2012 (anul agricol 2011), S.C. „Viteazi” S.R.L. a prelucrat cota de pământ nominalizată, predată de Cumpătă Galina, dar mai mult nu au mai prelucrat-o. Pentru folosirea cotei de teren în cauză, S.C. „Viteazi” S.R.L. a achitat impozitul funciar primăriei până la 01.07.2011, dar nu mai ține minte mărimea sumei de bani achitate.

[Având în vedere unele disensiuni cu declarațiile oferite la etapa de urmărire penală, s-a dat citirii procesului-verbal de audiere a martorului din 17.02.2021 de la f.d. 122, vol. I.] După aceasta, martorul Slivciuc Sergiu a concretizat că S.C. „Viteazi” S.R.L. a prelucrat terenul agricol nominalizat în anul agricol 2011, dar nu în anul 2014. Greșeala în cadrul audierii la OUP se datorează faptului că procesul a fost scris de ofițer, dar nu nemijlocit de martor.

Slivciuc Sergiu nu cunoaște dacă între S.C. „Viteazi” S.R.L. și Primăria Mihăileni să fie fost încheiat vreun contract de arendă a terenurilor la care face referință în mod oficial. La acel moment, administrator al S.C. „Viteazi” S.R.L. era Coțoban Pavel Vasile (care în

prezent este decedat). Anume Coțoban Pavel a negociat cu primarul Cotiujanschii Radislav luarea spre prelucrare a terenului agricol din rezerva Primăriei Mihăileni.

Slivciuc Sergiu nu cunoaște dacă S.C. „Viteazi” S.R.L. a achitat sau nu bani pentru arenda acelui teren agricol. Se achita oficial doar impozitul funciar, ce se redirecționa Primăriei Mihăileni.

În anul 2012, terenul agricol dat a continuat să fie prelucrat de către alte persoane, dar nu se cunoaște de cine anume.

- 10. Martorul** Starosta Vitalii, în cadrul audierii nemijlocite în fața instanței de judecată, a declarat că el și cu tatăl său se ocupă cu agricultura în satul Mihăileni și satul Groznița din raionul Briceni.

Astfel, aproximativ în anul 2013, el și cu tata (care în prezent este decedat) au luat 5 ha de teren nearabil de la Primăria satului Mihăileni pentru a le prelucra. Ei s-au înțeles în acest sens cu primarul Cotiujanschii Radislav, și anume că vor încerca să prelucreze acel teren, dacă se va primi, iar dacă nu se va primi îl vor lăsa. Terenul dat făcea parte din rezerva primăriei. Ei nu au încheiat nici un fel de contract nici cu Cotiujanschii Radislav și nici cu Primăriei satului Mihăileni, de aceea că terenul nu avea perfectate actele de proprietate corespunzătoare.

Starosta Vitalii nu cunoaște exact la ce sumă de bani s-au înțeles să achite pentru acel teren, dar precis nu mai mult de 5 000 lei pe anul agricol.

Ținând cont că, la balanța primăriei se afla un mijloc de transport de model „Sprinter 308”, de culoare albă, care s-a defectat, suma de bani pentru folosirea terenului nearabil a fost achitată direct șoferului mijlocului de transport nominalizat pentru schimbarea pieselor și reparația autovehiculului. Bani au fost transmiși de la tata lui Starosta Vitalii către șoferul Prisacari Victor.

În acel an, Starosta Vitalii și cu tata nu au obținut niciun profit rezonabil din prelucrarea terenului dat, de aceea s-au refuzat să îl mai folosească pe viitor. Despre acest fapt a fost înștiințat Cotiujanschii Radislav.

Aproximativ în anul 2015, Starosta Vitalii și cu tatăl lui iarăși au luat pentru folosire un teren agricol de la Primăria Mihăileni, cu suprafața de 3,2 ha, deja în altă parte decât acel prim teren nearabil.

Aceste teren de 3,2 ha tot nu a fost arabil și nu avea documentația de proprietate perfectată legal. Starosta Vitalii și cu tatăl său s-au înțeles direct cu primarul Cotiujanschii Radislav ca să ia acest teren spre folosire. Nici de această dată nu au fost întocmite careva contracte.

De această dată, înțelegerea cu Cotiujanschii Radislav a constat în achitarea a sumei de 2 000 lei pentru anul agricol pentru 1 ha (în total de cca 5000-6000 lei). Conform înțelegerii, banii urmau a fi direcționați pentru îmbunătățirea Primăriei Mihăileni (a infrastructurii).

Astfel, Starosta Vitalii și cu tatăl său au achitat direct careva sume oamenilor angajați ai primăriei pentru necesitățile curente. Martorul nu mai ține minte concret ce sume de bani exact și cui concret le-a achitat, deoarece mai mult achitățile le efectua tata.

Personal lui Cotiujanschi Radislav se ofereau bani doar când acesta venea cu un anumit om concret și cu un anumit scop concret de îmbunătățire a infrastructurii satului Mihăileni. De exemplu, când a fost necesar de reparat un pod din sat ș.a.m.d. Ținând cont că lucrările totuși se efectuau, Starosta Vitalii consideră că banii ajungeau lucrătorului ce executa acele lucrări. Starosta Vitalii este convins la 100 % că banii ce le dădea din prelucrarea terenurilor agricole mergeau în scopul expus de primarul Cotiujanschii Radislav.

Starosta Vitalii și cu tatăl său au prelucrat terenul agricol de 3,2 ha din anul 2015 și până în anul 2020, iar din anul 2020 sau 2021, când deja au fost perfectate actele de proprietate în mod oficial, ei au început să îl prelucreze legitim, prin câștigarea tender-ului și întocmirea contractului de arendă.

Respectiv, în perioada anilor 2015-2020, fiecare an ei achitau suma aproximativă de 5000-6000 lei pentru prelucrarea terenului cu suprafața de 3,2 ha, banii fiind redirecționați spre necesitățile primăriei, la indicația primarului Cotiujanschi Radislav. Cotiujanschi Radislav niciodată nu își prelua banii dați, dar le direcționa pentru lucrări executate din numele primăriei.

În prezent, în anul 2020, se achită oficial pentru terenul agricol de 3,2 ha suma de 7 000,00 lei. Achitățile se efectuează direct la bugetul Primăriei Mihăileni.

În perioada de timp cuprinsă între anii 2015-2020, pentru folosirea terenului agricol se achita oficial în casieria Primăriei Mihăileni doar impozitul funciar (aproximativ 300 lei pe an). În aceeași perioadă, în mod neoficial s-a achitat primăriei suma de 25 000-30 000 lei pentru prelucrarea acestui teren agricol. Toată această sumă Cotiujanschi Radislav a direcționat-o spre binele primăriei, și nu și-a luat nici o mică parte din banii indicați.

În perioada anilor 2015-2022, terenul cu suprafața de 3,2 ha nu era înregistrat după primărie în Registrul Bunurilor Imobile, deci era un teren liber.

- 11. Martorul** Slobodeniuc Igor, în procesul audierii nemijlocite în fața instanței, a comunicat că activează în calitate de administrator al S.C. „Civia-Agro” S.R.L.

Întreprinderea dată arendează terenuri agricole din circumscripția Primăriei Mihăileni, raionul Briceni, pământuri ce aparține S.C. „Girosol” S.R.L.

Aproximativ în luna iunie a anului 2018, Slobodeniuc Igor a fost contactat telefonic de către primarul satului Mihăileni, Cotiujanschi Radislav, care i-a comunicat că este liber un lot de pământ din vecinătatea terenurilor agricole prelucrate de S.C. „Civia-Agro” S.R.L. și, respectiv, poate fi acordat acestei întreprinderi spre prelucrare. Primarul a comunicat că se pregătește setul de acte pentru înregistrarea oficială a acelui teren liber după primărie și doar atunci va fi obținut număr cadastral.

Slobodeniuc Igor a fost de acord cu acea propunere, mai ales că ea nu a fost condiționată de plata vreunor sume de bani sau marfă. S.C. „Civia-Agro” S.R.L. urma doar să întrețină în regulă acel lot de pământ ca să nu fie neglijat.

Astfel, ei au sădit în acel teren cu suprafața de 5,7 ha soia, dar ea nu s-a copt și nu a fost strânsă de pe teren.

Documentele pe terenul cu suprafața de 5,7 ha posibil că erau perfectate abia în anul 2020. S.C. „Civia-Agro” S.R.L. a participat la licitația oficială și au câștigat dreptul la arendă pe un termen de 5 ani. Deci, doar din anul 2020 (când a fost câștigată licitația), S.C. „Civia-Agro” S.R.L. a început să achite Primăriei Mihăileni bani pentru arenda terenului. Până atunci, S.C. „Civia-Agro” S.R.L. nu a achitat nimănui pentru folosirea lotului de pământ.

În această latură, se explică că S.C. „Civia-Agro” S.R.L. prelucrează mai multe loturi de pământ ce aparțin Primăriei Mihăileni. În acest context, primarul Cotiujanschi Radislav a comunicat lui Slobodeniuc Igor că administrația publică locală are nevoie de ajutor benevol (la repararea podului, la repararea bisericii, la dotarea școlii cu ușă și ferestre etc.) și dacă ar fi cineva de acord să ajute primăria, acest ajutor nu ar fi refuzat.

Slobodeniuc Igor nu ține minte dacă el ca persoană fizică ar fi ajutat primăria.

[În legătură cu apariția declarațiilor divergente, a fost dat citirii procesul-verbal de audiere a persoanei f.d. 115-116, vol. I.]

După aceasta martorul a concretizat că, la etapa înțelegerii cu primarul Cotijanschii Radislav, prelucrarea terenului de 5,7 ha urma a fi remunerată cu suma de 5 000,00 lei anual, dar numai în cazul strângerii roadei și cu condiția că banii vor fi achitați de Slobodeniuc Igor ca persoană fizică. Nu era înțelegere cui anume vor fi transferați banii, fie primăriei, fie primarului.

Slobodeniuc Igor concretizează că, într-adevăr, în calitate de persoană fizică el a achitat suma de 10 000 lei pentru anii 2019-2020 lui Cotiujanschii Radislav în calitate de plată pentru arenda terenului de 5,7 ha.

Oficial, S.C. „Civia-Agro” S.R.L. a încheiat contract de arendă a terenului cu suprafața de 5,7 ha cu Primăria Mihăileni doar în anul 2021.

Cheltuielile de prelucrare a terenului de 5,7 ha pentru anii 2018-2020 le-a suportat personal Slobodeniuc Igor ca persoană fizică. În această perioadă, el nu a achitat impozitul, căci urma ca primarul Cotiujanschii Radislav să achite acest impozit din suma de 10 000 lei acordată. Cotiujanschi Radislav l-a informat pe Slobodeniuc Igor că suma de 10 000 lei a fost alocată pentru necesitățile satului: repararea podului, ușii și ferestrelor școlii și repararea bisericii locale.

La licitația din anul 2021 a participat S.C. „Civia-Agro” S.R.L., care achită de atunci suma de 24 000 lei anual pentru prelucrarea terenului de 5,7 ha. Ultimul timp, însă, nu este deloc rentabil de a achitat această sumă pentru un astfel de teren.

În anul 2018, terenul de 5,7 ha era în părangină, nu era deloc prelucrat. Nu se cunoaște dacă până în anul 2018 aceste teren ar fi fost prelucrat.

12. Martorul Svirniuc Ghenadii a declarat instanței de judecată că el este agricultor cu o cotă de teren de 20 ha în satul Mihăileni, raionul Briceni, dar și în satul Glinoaia, raionul Edineț.

În anii 2015-2017, el a avut o înțelegere cu Primăria Mihăileni ca să folosească cca 5 ha de teren agricol la prețul de 1 000 lei per ha. Un contract de arendă concret nu a fost încheiat. Pământul acordat spre prelucrare a fost rău și nepotrivit.

Într-o zi, Svirniuc Ghenadii a fost sunat de primarul Cotiujanschii Radislav, care i-a reamintit că el trebuie să achite arenda. Svirniuc Ghenadii a venit la primărie, a intrat în cabinetul primarului satului Mihăileni, Cotiujanschii R. Acolo se aflau încă 2 persoane, una din care a fost șoferul la un automobil al primăriei. Acele 2 persoane urmau să instaleze o țevă în interiorul podului din satul Mihăileni. Svirniuc Ghenadii a pus suma de 15 000 lei pe masă și, din câte a înțeles, acești bani urmau a fi achitați anume pentru plasarea țevii în podul dat, dar și pentru reparația automobilului primăriei.

Alte achitări Svirniuc Ghenadii nu a mai efectuat, iar după acești 3 ani de prelucrare, a lăsat terenul agricol și a înștiințat pe primarul Cotiujanschii Radislav că nu se mai ocupă de terenuri, căci ele sunt neroditoare.

La întrebările adresate, Svirniuc Ghenadii a răspuns:

- El nu cunoaște de ce nu a fost încheiat un contract pentru arenda acelor terenuri;
- El prelucra terenul agricol în calitate de persoană fizică;
- Pentru suma de 15 000 lei nu i s-a eliberat niciun bon/ chitanță fiscală;
- În suma de 15 000 lei se încorporează și suma ce urma a fi achitată în calitate de impozit funciar;

- Banii în sumă de 15 000 lei nu le-a luat primarul Cotiujanschii Radislav, ci erau pentru necesitățile satului. Lucrările despre care se discuta au fost realizate, deci banii au ajuns la destinația inițial preconizată;
- Banii nominalizați au fost achitați în anul 2016.

13. Martorul Deavoliuc Natalia, în timpul interogatoriului, a declarat că, în anii 2020-2024, ea a activat în calitate de consilier în cadrul Consiliului local Mihăileni, raionul Briceni.

Consilierii au depistat curențe în activitatea primarului Cotiujanschii Radislav, și anume folosirea unor terenuri agricole ale primăriei pentru care se percepeau taxe fără întocmirea documentației corespunzătoare, adică în absența contractelor de arendă. În absența contractelor, oamenii ce prelucrau aceste terenuri achitau banii corespunzători primăriei, iar primăria le folosea spre necesitățile locale. Cotiujanschii Radislav a prezentat documentele ce confirmau că banii se redirecționau spre necesitățile primăriei sau comunei Mihăileni.

Deavoliuc Natalia exclude faptul că Cotiujanschii Radislav ar fi preluat acești bani în scopuri personale. Concret, banii au fost cheltuiți pentru repararea drumului, repararea autobuzului de la balanța primăriei ș.a.m.d.

Aproximativ în anii 2023-2023, terenurile date deja erau eliberate legal de primărie în baza contractelor încheiate în scris.

Deavoliuc Natalia nu cunoaște de ce nu se încheiau contracte pe aceste terenuri până în anul 2022.

La întrebările acordate, martorul a răspuns:

- Cotiujanschii Radislav a prezentat unele documente precum este certificatul serviciului de reparare rutieră și confirmarea transmiterii banilor pentru reparația autobuzului, dar și alte asemenea documente;
- Banii se transferau de Cotiujanschii Radislav, dar nu de la contul Primăriei Mihăileni;
- Deavoliuc Natalia dispune de studii superioare economice;
- Banii în primărie se redirecționează de către primar și contabil;
- Nu au fost emise decizii ale Consiliului com. Mihăileni pentru modul cum primarul să gestioneze banii proveniți din prelucrarea terenurilor asupra cărora nu erau încheiate contracte. Acești bani nu erau incluși în bugetul primăriei;
- Lucrul ce se executa la achitarea banilor din partea lui Cotiujanschii Radislav se aducea la cunoștința consilierilor locali, dar și a sătenilor din com. Mihăileni;
- Primăria com. Mihăileni nu a fost prejudiciată prin faptul că Cotiujanschii Radislav cheltuia banii veniți pentru utilitățile primăriei.

14. Martorul Ilco Natalia, fiind prezentă la ședința de judecată, a dat următoarele depoziții.

Ea activează în calitate de percepător fiscal în cadrul Primăriei com. Mihăileni din anul 2003.

Ea cunoaște următoarele informații despre terenurile cu nr. cadastrale: ***** (S = 3,3 ha) și nr. cadastral: ***** (S = 5,7 ha): în anul 2014, terenul cu suprafața de 3,3 ha era în folosința lui Coțoban Pavel, dar nu se cunoaște dacă acesta a achitat sau nu impozitul financiar. În același an, terenul cu suprafața de 5,7 ha era în folosința lui Starosta Vitalie, care a achitat personal Nataliei Ilco impozitul funciar (contra chitanței).

Din anul 2015 și până în anul 2020, terenul cu suprafața de 3,3 ha era folosit de Starosta Vitalie, care anual achita regulat impozitul funciar.

Din anul 2015 și până în anul 2017, terenul cu suprafața de 5,2 ha [anume 5,2 ha și nu 5,7 ha] era folosit de Sverniuc Ghenadie, care achita regulat impozitul funciar.

În anul 2017, terenul cu suprafața de 5,7 ha nu era prelucrat de nimeni.

În anii 2018-2020, terenul cu suprafața de 5,7 ha era în folosința S.C. „Civia-Agro” S.R.L. Pentru anii 2018-2019 ei au achitat impozitul funciar din numele lui Starosta Vitalie, iar pentru anul 2020 nu sunt date și nu se exclude că tot s-a achitat, dar deja prin transfer bancar.

La întrebările adresate martorului, Ilco Natalia a răspuns:

- Concretizează că, în anii 2018-2019, impozitul funciar pentru terenul cu suprafața de 5,7 ha a fost achitat de Cotiujanschii Radislav, dar nu de reprezentanții S.C. „Civia-Agro” S.R.L.
- În anii 2014-2019, terenurile sus-nominalizate nu dispuneau de numere cadastrale. În chitanța eliberată nu se indică numărul cadastral. Se achită impozitul funciar chiar și dacă nu există număr cadastral.

ii. Poziția părții apărării

15. **Martorul** Russu Ion, fiind prezent în fața instanței de judecată, a comunicat că activează în calitate de director al S.C. „Drumuri-Briceni” S.A. din anul 2013.

El îl cunoaște pe primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Când Primăria satului Mihăileni, reprezentată de Cotiujanschii Radislav, avea nevoie de lucrări de mentenanță/ reparație a drumurilor, primarul Cotiujanschii R. se adresa la S.C. „Drumuri-Briceni” S.A., și anume la Russu Ion, pentru a fi încheiate contractele corespunzătoare. Frecvența adresărilor a fost de aproximativ 2-3 ori pe an, și anume atunci când primăria avea mijloace financiare și nevoie de a repara drumurile.

Cu aproximativ 7-8 ani în urmă, Cotiujanschii Radislav s-a adresat cu o propunere de a oferi S.C. „Drumuri-Briceni” S.A. un mijloc de transport de model „YA3”, iar în schimb să fie oferit grederul întreprinderii pentru lucrări de profilare (îndreptare) a drumurilor din satul Mihăileni. Russu Ion a căzut de acord. Grederul a fost folosit cca 48-49 de ore. Automobilul de model „YA3” a fost recepționat în baza actului de primire-predare.

Nu au avut loc cazuri de prestare a serviciilor din partea S.C. „Drumuri-Briceni” S.A. către Primărie com. Mihăileni în lipsa contractului/ contractelor. Achitățile erau efectuate prin virament bancar, nu prin numerar; excepție a constituit-o înțelegerea de schimb a automobilului de model „YA3” contra lucrărilor cu grederul.

La întrebările participanților procesului judiciar, Russu Ion a răspuns: în cazul cu automobilul de model „YA3” nu a fost întocmit deviz de cheltuieli, însă a fost întocmit un proces-verbal. Russu Ion nu ține minte concret ce a fost scris în acel proces-verbal. Russu Ion recunoaște că el a semnat Contractul f/n din 01.07.2016, Specificația bunului și Procesul-verbal de recepție a lucrărilor pe luna iulie 2016 [documente ce se află anexate la materialele cauzei penale pendinte, prezentate n ședința de judecată]. Aceste documente semnate corespund totalmente realității. Russu Ion nu ține minte dacă la lucrările executate contra mijlocului de transport de model „YA3” au fost sau nu întocmite foi de parcurs. Russu Ion nu a fost influențat de nimeni înaintea ședinței de judecată de a oferi depoziții contrare realității.

16. **Inculpatul** Cotiujanschii Radislav a fost prezent doar în cadrul ședințelor de judecată preliminară, nefiind prezent în cadrul ședințelor de judecată de examinare în fond a cauzei penale. În contextul în care citarea legală a inculpatului a fost pe deplin realizată, iar aducerile silite nu a fost posibil de realizat, pe motivul plecării inculpatului peste hotarele

Republicii Moldova, inculpatul a fost anunțat în căutare, fiind pornit dosarul de căutare cu nr. 2022070143. Având la bază prevederile art. 321, alin. (6) Cod de procedură penală, probele prezentate de procuror în justificarea faptului că inculpatul se ascunde de a se prezenta în fața instanței, dar și faptul că inculpatul este reprezentat de un avocat, instanța de judecată a dispus posibilă examinarea cauzei în absența inculpatului Cotiujanschii Radislav.

Conform art. 368, alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, au fost date citirii declarațiilor inculpatului oferite la etapa de urmărire penală. În acest sens, conform Procesului-verbal de audiere a învinutului din data de (f.d. 155-156, vol. II), Cotiujanschii Radislav a declarat organului de urmărire penală că nu își recunoaște vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal. El recunoaște că a acordat permisiunea la prelucrarea terenurilor de 3,3 ha și 5,7 ha ce aparțin Primăriei com. Mihăileni, în perioada anilor 2014-2020, primind în acest sens sumele de bani: 24 000 lei, 30 000 lei, iar suma de 4 782,51 lei a fost depusă direct la contul primăriei. Cu toate acestea, banii în cauză au fost folosiți pentru necesități primăriei și a comunei: schimbul pieselor la automobile și autobuze ce stau la balanța primăriei, reparația automobilului și a clădirilor, a infrastructurii primăriei, revizia tehnică a automobilelor etc. Cheltuielile date pot fi confirmate de către martorii care au încasat sumele de bani în scopul efectuării lucrărilor nominalizate. Respectiv, Cotiujanschii Radislav nu s-a folosit de acești bani în scop personal. Contracte cu arendații terenurilor nu au fost încheiate până în anul 2018 căci nu au fost primite numere cadastrale pentru terenurile agricole în cauză, iar după anul 2018 nu au fost încheiate contracte căci Consiliul com. Mihăileni nu adopta decizii de desfășurare a licitației pentru oferirea spre arendă a acestor terenuri.

17. **Apărătorul inculpatului** Cotiujanschii Radislav, avocatul Lavric Andrei, a pledat pentru nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de care este acuzat. Banii care au fost recepționați de inculpat pentru prelucrarea terenurilor din speță, în perioada anilor 2014-2020, nu au fost luați de inculpat și nu au fost folosiți în scop personal, ci au fost direcționați în scopuri socialmente utile. Din această perspectivă instanța de judecată urmează să adopte o sentință de achitare, pe motiv că nu sunt întrunite semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal. Temeiul de drept al achitării inculpatului sunt prevederile art. 390, alin. (1), pct. 3) și 5) Cod de procedură penală.

Învinuirea adusă inculpatului este incorectă. Or, în acțiunile persoanei nu se regăsesc elementele componenței de infracțiune.

Prin procesul-verbal contravențional prezentat spre cercetare instanței de judecată, emis în privința lui Cotiujanschii Radislav, se arată că acesta a fost sancționat pentru cauzarea unui venit ratat drept urmare a neîncheierii contractelor de arendă asupra terenurilor agricole din litigiu.

Dauna cauzată părții vătămate nu a fost probată.

Cotiujanschii Radislav a transmis terenuri agricole în arendă, însă toți banii primiți i-a cheltuit în interesul localității din com. Mihăileni.

Totodată lipsește și interesul personal și cel material al inculpatului.

Este corect faptul că persoana fizică urmează să aprecieze de sine stătător proporțiile considerabile ale prejudiciului cauzat, însă în cazul persoanei juridice aceste proporții nu urmează să le aprecieze persoana juridică, ci ele se determină în funcție de veniturile acesteia (la caz, în funcție de bugetul anual aprobat). La efectuarea unui calcul matematic elementar, suma prejudiciului material care se invocă că a fost cauzat este de 0,63 % din

suma bugetului aprobat în perioada anilor 2014-2020. Deci, proporțiile nu pot nicidecum raportate la categoria celor considerabile.

Acțiunile lui Cotiujanschii Radislav pot fi privite prin prisma art. 312 Cod contravențional, însă partea acuzării nu a făcut-o și acest fapt nu poate fi pus în vina inculpatului.

Înscrisurile prezentate de partea apărării pe parcursul examinării cauzei penale pendinte demonstrează cert faptul că banii au fost predestinați scopului socialmente util (reparația drumurilor, podului, bisericii etc.), de unde se deduce și lipsa interesului personal sau material al inculpatului.

Totodată, în cazul de față lipsește obiectul material al infracțiunii. Așadar, art. 510, alin. (2) Cod civil prevede că dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile apare din momentul înregistrării acestuia în Registrul Bunurilor Imobile. Terenurile agricole din cauza dată nu au aparținut Primăriei com. Mihăileni până în anul 2019.

La pronunțarea sentinței judecătorești, instanța de judecată urmează să abroge arestul preventiv, să respingă acțiunea civilă înaintată, să ridice sechestrul aplicat asupra bunurilor inculpatului.

Acest dosar este unul cu colorit politic. Or, oponentii politici a lui Cotiujanschii Radislav au dorit să scape de acesta cu orice preț, de aceea au și intentat un dosar penal, prin ce s-au debarasat de concurentul lor.

Bonul de plată a sumei de cca 57 000,00 lei, achitat de către Cotiujanschii Vasile (tatăl inculpatului) a fost predestinat pentru acoperirea pretinsului prejudiciu cauzat Consiliului/ Primăriei com. Mihăileni, anume prin aceea că au fost date în arendă unele terenuri agricole, fără a avea contracte încheiate cu persoanele fizice/ juridice care le foloseau. Prin acest act, Cotiujanschii Radislav a vrut să demonstreze că este cinstit și niciodată nu a urmărit scopul de a cauza vreun prejudiciu administrației publice locale.

III. Probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată

i. Cadrul normativ pertinent

18. Conform art. 93, alin. (1) Cod de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.
19. Potrivit art. 95, alin. (1) din același cod, sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile administrate în conformitate cu prezentul cod.
20. În concordanță cu art. 99, alin. (2) din aceeași lege, probele administrate se verifică și se apreciază de către [...] instanță.
21. În baza art. 101, alin. (1), (2), (3) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. [...] judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită [...]. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

ii. *Materialele relevante ale cauzei penale*

22. Vina inculpatului Cotiujanschii Radislav în comiterea infracțiunii de folosire a intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material și personal cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, acțiuni săvârșite de o persoană cu demnitate publică, infracțiune prevăzută de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal, se confirmă prin materialele cauzei penale studiate în ședința de judecată, după cum urmează:

i. Probatoriul părții acuzării

23. *Raportul nr. 20210460039 din 15.02.2021 (f.d. 14, vol. I)*, care constituie actul de autosesizare a organului de urmărire penală, în temeiul căruia s-a constatat că, în perioada anilor 2014-2020, primarul com. Mihăileni, raionul Briceni, Cotiujanschii Radion, a transmis în folosință către persoane fizice și juridice două terenuri agricole cu suprafețele de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), aflate în rezerva Primăriei Mihăileni, în lipsa contractelor de arendă și a deciziilor consiliului comunal, primind în schimb suma de 56 700,00 lei.
24. *CertIFICATELE PRIMĂRIEI COM. MIHĂILENI F.D./ F.N. (f.d. 21-23, vol. I)*, potrivit cărora, în perioada anilor 2014-2020, terenurile agricole cu suprafețele de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), aflate în rezerva Primăriei Mihăileni, au fost date în folosirea diferitor persoane fizice și juridice, iar venitul ce urma a fi obținut este de 57 939,79 lei.
25. *Copia Procesului-verbal și a Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 5 din 16.11.2011 (f.d. 41-43, vol. I)*, prin care s-a decis luarea la balanța Primăriei com. Mihăileni a terenului pe câmpul 1430103, cu atribuirea nr. cadastral: ***** (S = 3,3 ha), iar executarea deciziei a fost pusă pe seama lui Cotiujanschii Radislav.
26. *Copia Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 6 din 28.09.2014*, prin care s-a decis luarea la balanța Primăriei com. Mihăileni a terenului agricol cu înregistrarea acestuia la Î.S. „Cadastru” (S = 5,7 ha), iar executarea deciziei a fost pusă pe seama lui Cotiujanschii Radislav.
27. *Copia Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 9/1 și nr. 9/2 din 26.09.2018 (f.d. 44-49, vol. I)*, prin care s-a aprobat delimitarea terenurilor și s-a aprobat cu drept de proprietate a administrației publice Mihăileni bunurile imobile: terenurilor agricole de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), cu dispunerea înregistrării lor în Registrul Bunurilor Imobile.
28. *Extrasul din Registrul de Stat al bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 20.11.2020 (f.d. 66, vol. I)* din care rezultă că terenul agricol cu nr. cadastral: *****, cu suprafața de 3,3 ha, a fost înregistrat după comuna Mihăileni, raionul Briceni, la **06.11.2020**, în baza Deciziei Consiliului local nr. 9/2 din 26.09.2018.
29. *Extrasul din Registrul de Stat al bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 20.11.2020 (f.d. 67, vol. I)* din care rezultă că terenul agricol cu nr. cadastral: *****, cu suprafața de 5,7 ha, a fost înregistrat după comuna Mihăileni, raionul Briceni, la **06.11.2020**, în baza Deciziei Consiliului local nr. 9/2 din 26.09.2018.
30. *Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 7/4 din 16.06.2021 (f.d. 179-180, vol. I)*, prin care s-a decis că paguba cauzată în urma acțiunilor ilegale ale primarului Cotiujanschii Radislav în

sumă de 57 939,79 lei este considerabilă pentru Consiliul comunal Mihăileni (4 voturi pro și 3 voturi contra).

31. *Răspunsul Oficiului Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat nr. 1303/OT6/223 din 05.07.2021 (f.d. 185, 187, vol. I)*, prin care se confirmă că Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 7/4 din 16.06.2021 a fost adoptată legal.
32. *Răspunsul Primăriei com. Mihăileni nr. 27 din 29.06.2021 (f.d. 5, vol. II)*, prin care se confirmă faptele că: 1) automobilul „*****”, cu n/î: „*****”, în perioada octombrie 2011 – martie 2019, a fost reparat în sumă de 110 003,00 lei de către primărie; 2) automobilul „*****”, cu n/î: „*****”, în perioada octombrie 2019 – iunie 2021, nu a necesitat careva cheltuieli pentru reparație; 3) Primăriei Mihăileni nu a efectuat lucrări de reparație și înlocuire a ușilor Bisericilor Ortodoxe din satele Mihăileni și Groznița.
În rândul altor anexe, a fost prezentată Informația despre plata impozitului funciar pentru bunurile imobile: terenurilor agricole de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), pentru perioada anilor 2014-2020, de către Coțoban Pavel, Starosta Vitalii, Sverniuc Ghenadii, S.C. „Cive-Agro” S.R.L. (f.d. 53, vol. II).
- Copiile Chitanțelor de plată din anii 2015-2019 (f.d. 54-56, vol. II) confirmă plățile fiscale efectuate de Starosta Vitalie și Sverniuc Ghenadie
33. În baza *Hotărârii Judecătoriai Briceni nr. 3-70/2011 din 24.06.2011 (f.d. 59-60, vol. II)*, a fost validată alegerea lui Cotiujanschii Radislav în funcția de primar al com. Mihăileni, raionul Briceni.
34. În conformitate cu *Hotărârea Judecătoriai Briceni nr. 3-33 din 29.06.2015 (f.d. 61, vol. II)*, a fost validată alegerea lui Cotiujanschii Radislav în funcția de primar al comunei Mihăileni, raionul Briceni.
35. În temeiul *Hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul Briceni, nr. 3-16/2019 din 31.10.2019 (f.d. 163-165, vol. I)*, a fost validat mandatul primarului satului Mihăileni, raionul Briceni, Cotiujanschii Radislav, pe un termen de 4 ani.
36. *Copia Procesului-verbal nr. 7 din 11.12.2015 și a Deciziei nr. 9 din 11.12.2015*, prin care se confirmă că Consiliul com. Mihăileni s-a refuzat de a schimba automobilul *****. cu n/î: „*****”, ce se află la balanța primăriei, cu automobilul *****. ce se află la balanța S.A. „Drumuri Briceni”. Schimbul automobilului *****. cu n/î: „*****” urmează a fi efectuat în raport cu lucrările executate de S.A. „Drumuri Briceni, în valoarea costului automobilului.
37. *Copia Răspunsului Primăriei comunei Mihăileni nr. 68 din 27.05.2024*, prin care se arată lista persoanelor din satul Mihăileni și Groznița, raionul Briceni, care au beneficiat în mod oficial de ajutor financiar din partea Consiliului com. Mihăileni în perioada anilor 2019-2023.

ii. Probatoriul părții apărării

38. *Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 2/2 din 07.02.2021 (f.d. 28, vol. I)*, prin care acțiunile primarului Cotiujanschii Radislav din perioada anilor 2014-2020 de oferire în folosire a terenurilor agricole de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), aflate în rezerva Primăriei Mihăileni, cauzând un prejudiciu de 57 939,79 lei, nu au fost raportate la un prejudiciu prejudiciabil (4 voturi contra și 4 voturi pro).
39. *Decizia și Extrasul din Procesul-verbal al Consiliului com. Mihăileni nr. 4/1 din 07.03.2021 (f.d. 160-162, 167, vol. I)*, prin care nu s-a luat o decizie concretă privind caracterul considerabil al prejudiciului cauzat consiliului prin acțiunile ilegale ale primarului

Cotiujanschii Radislav în sumă de 57 939,79 lei (4 voturi contra și 4 voturi pro; s-a făcut mențiunea că votul expus de Beileșen Ruslan nu este valabil).

40. *Răspunsul Oficiului Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat nr. 1303/OT6/83 din 15.03.2021 (f.d. 173-174, vol. I)*, prin care s-a informat despre faptul că Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 2/2 din 07.02.2021 și Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 4/1 din 07.03.2021 se consideră nule, căci au fost adoptate cu un cvorum de paritate de voturi.
41. *Anexa la poziția consilierului A. Voloșciuc exprimată în ședința Consiliului com. Mihăileni din 07.02.2021 (f.d. 54-55)* din care rezultă o listă de lucrări și bunuri procurate de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, în sumă totală de 62 100,00 lei, în afară de banii bugetului oficial, parvenite din mijloacele financiare recepționate pentru arenda terenurilor din rezerva Primăriei com. Mihăileni, dar și din banii proprii ale primarului. Semnat de către Cotiujanschii Radislav.
42. În baza copieii *Ordinului de încasare a numerarului nr. BRA0-1100 din 01.10.2018 (f.d. 160, vol. II)*, se confirmă faptul achitării de către Starosta Vitalii în beneficiul Trezoreriei de stat a plății pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă încasată în bugetul local de nivelul I în sumă de 4 782,61 lei.
43. Prin *Răspunsul nr. 24-04/02-633 din 18.04.2024*, Inspectoratul Control Financiar de Stat informează că, în rezultatul inspecției financiare complexe efectuate la Primăria com. Mihăileni, raionul Briceni, în perioada 01.01.2015-01.01.2018, primarul Cotiujanschii Radislav, **pentru neasigurarea controlului asupra documentării faptelor economice și reflectării lor în contabilitate**, i-a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, seria MF, nr. 05186 din 17.07.2018, fapta fiind încadrată prin prisma art. 295, alin. (2) Cod contravențional. Amenda stabilită în mărime de 1 000,00 lei a fost achitată integral la 01.08.2018.
44. Copia *Procesului-verbal cu privire la contravenție, seria MF, nr. 05186 din 17.07.2018*, prin care Cotiujanschii Radislav a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 295, alin. (2) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 20 u.c.
45. Copia *Contractului pentru achiziționarea bunurilor/ serviciilor de valoare mică din 01.07.2016 și copia Facturii Fiscale din 13.07.2016*, prin care se confirmă achitarea sumei de 32 000,04 lei de către Primăria Mihăileni către S.A. „Drumuri-Briceni” pentru serviciile de autogreder P-Y-160M.
46. Copia *Contractului de antrepriză nr. 4 din 11.12.2014 privind achiziția prin cererea ofertelor de prețuri*, ce demonstrează relațiile contractuale dintre Primăria Mihăileni și S.A. „Drumuri-Briceni” în valoare de 199 999,94 lei.
47. Copia *Raportului din 10.08.2021, privind inspecția financiară planificată complexă la Primăria com. Mihăileni din raionul Briceni, privind verificarea executării bugetului și administrării patrimoniului public pe perioada 01.01.2018-30.06.2021*. Din actul cercetat rezultă că: 1) veniturile primăriei variază între 1 208 377,36 lei și 2 446 445,55 lei; 2) pe toată perioada inspectată primar a fost Cotiujanschii Radislav; 3) în rândul altor încălcări s-a depistat că, în perioada anilor 2018-2020 primăria a ratat un venit de 16 142,33 lei sub formă de arendă a sectorului de teren cu nr. cadastral: *****, cu S = 5,7 ha; în perioada anilor 2019-2020 primăria a ratat venituri pentru arenda sectorului de teren cu nr. cadastral: 1439103113, cu S = 3,3 ha, în sumă de 6 394,33 lei.
48. Copia *Actului din 17.07.2018, privind rezultatele inspecției financiare complexe planificată la Primăria comunei Mihăileni, raionul Briceni*. Prin acesta se constată că, în perioada

anilor 2015-2018 primăria a transmis terenuri agricole cu S = 5,7 ha spre arendă, fără a avea încheiate contracte corespunzătoare, iar din motivul neexecutării controlului asupra integrității și folosirii eficiente a patrimoniului unității administrativ-teritoriale, precum și efectuării neconforme a inventarierii acestuia de factorii de decizie, s-a cauzat venituri ratate în sumă de 4 782,61 lei. Pentru faptul dat primarului Cotiujanschi Radislav i s-a întocmit proces-verbal contravențional conform art. 295, alin. (1) Cod contravențional.

49. *Certificatul nr. 101 din 03.03.2023*, prin care Primăria com. Mihăileni confirmă faptul că la 02.10.2018 au parvenit mijloacele bănești de la Starosta Vitalii în sumă de 4 782,61 lei; iar la data de ***** la contul bancar al primăriei au parvenit mijloace bănești de la G.Ț. „Cotiujanschii Vasilii Gheorghii” în sumă de 56 068,00 lei.
50. *Ordinul de plată nr. ***** din ******, prin care se confirmă achitarea de către G.Ț. „Cotiujanschii Vasilii Gheorghii” la contul Trezoreriei de stat a sumei de 56 068,00 lei, cu titlu de plată a arendei terenurilor cu destinație agricolă.
51. O serie de înscrieri, în copie și în original, în confirmarea achitării de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, a sumei de 56 507,00 lei:
 - 1) Raportul de verificare tehnică a vehiculului „*****”, cu n/î: „*****”, din 08.04.2020 (2 337,50 lei);
 - 2) Polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă a vehiculului „*****”, cu n/î: „*****”, din data de 25.02.2020 (623,70 lei);
 - 3) Raportul de verificare tehnică a vehiculului „*****”, cu n/î: „*****”, din 30.09.2019 (2 337,50) lei, din care rezultă și achitarea poliței RCA din 20.02.2019 (949,16 lei);
 - 4) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 06.07.2020, a unei uși din masă plastică destinată Bisericii din satul Groznița, în sumă de 2 000 lei;
 - 5) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 10.07.2020, a lucrărilor de schimbare și instalare a unor sisteme noi de deschidere/ închidere a ușilor în Primăria com. Mihăileni, dar și în clubul din satul Groznița, în sumă de 700 lei;
 - 6) Actul de confirmare a circulației în scopul identificării unui microbuz spre achiziționare în zilele de 27-30 septembrie 2019 pentru care a fost irosită motorină în sumă de 4 000,00 lei;
 - 7) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 10.07.2020, a două uși din masă plastică destinate Bisericii și Clopotniței din satul Mihăileni, în sumă de 3 000 lei;
 - 8) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 05.05.2020, a 4 roți de cauciuc (vară) pentru microbuzul cu n/î: „*****”, ce aparține com. Mihăileni, în sumă totală de 6 000,00 lei;
 - 9) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 15.10.2019, a unui acumulator pentru microbuzul cu n/î: „*****”, ce aparține com. Mihăileni, în sumă totală de 1 850,00 lei;
 - 10) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 10.11.2019, a 4 roți de cauciuc (iarnă) pentru microbuzul cu n/î: „*****”, ce aparține com. Mihăileni, în sumă totală de 6 000,00 lei;
 - 11) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 10.11.2019, a unui întrerupător de volan pentru microbuzul cu n/î: „*****”, ce aparține com. Mihăileni, în sumă totală de 1 600,00 lei;

12) Recipisă din 10.03.2019, de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, a deplasării în Consulatul Ucrainei din mun. Bălți în interesele lui Antonciuc Iurii, pentru obținerea cetățeniei Republicii Moldova, în sumă de 1 000,00 lei;

13) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 10.02.2018, a cadoului de aniversare de 60 de ani a soților Gherțovoi din satul Groznița, raionul Briceni, în sumă de 1 000,00 lei;

14) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la o dată nestabilă, a cutiei de viteze pentru vehiculul „*****”, cu n/î: „*****”, ce aparține Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 300 euro;

15) Recipisa de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 27.05.2016, a lucrărilor de schimb a unor piese din motor pentru vehiculul „*****”, cu n/î: „*****”, ce aparține Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 2 000,00 lei;

16) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 25.05.2016, a unei piese de schimb pentru motor pentru vehiculul „*****”, cu n/î: „*****”, ce aparține Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 5 000,00 lei;

17) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 20.09.2017, a unei țevi cu dimensiunile de 6 x 1 metri, pentru reparația podului din satul Mihăileni, dar și a lucrărilor de instalare, în sumă totală de 7 000,00 lei. La actul dat este anexată o imagine fotografică a lucrărilor executate;

18) Recipisă de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, la data de 22.05.2015, a lucrărilor de reparație capitală la vehiculul „*****”, cu n/î: „*****”, ce aparține Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 2 000,00 lei;

19) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, în perioada anilor 2019-2020, a transportării lemnului din pădure pentru încălzirea Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 400,00 lei;

20) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, în perioada anilor 2017-2018, a transportării lemnului din pădure pentru încălzirea Primăriei com. Mihăileni și a grădiniței de copii, în sumă de 400,00 lei;

21) Actul de confirmare a achitării nemijlocite în numerar de către primarul com. Mihăileni, Cotiujanschii Radislav, în perioada anilor 2015-2016, a transportării lemnului din pădure pentru încălzirea Primăriei com. Mihăileni, în sumă de 400,00 lei.

52. *Lista explicativă a cheltuielilor din sursele financiare obținute din folosirea terenurilor agricole, dar și din mijloace proprii ale primarului Cotiujanschii Radislav din 18.06.2024, prin care Cotiujanschii Radislav explică în detaliu ce sume de bani au fost achitate și pentru ce lucrări anume, în volum total de 67 100,00 lei (spre exemplu: repararea cutiei de viteze a busului – 6000 lei, achitarea meșterului pentru repararea capitală a motorului – 2000 lei, procurarea unui nou starter pentru bus – 900 lei, achitarea sumei de 1000 lei pentru cea de-a 60 aniversare a familiei Gherțovoi etc.).*
53. *Răspunsul Serviciului raional Arhivă Briceni nr. 99 din 14.06.2024 și Răspunsurile Primăriei com. Mihăileni nr. 97 și 98 din 14.06.2024, prin care se anexează deciziile*

Consiliului comunal Mihăileni de aprobare a bugetului public al Primăriei com. Mihăileni. În baza explicației aferente, se arată că bugetul Primăriei com. Mihăileni a fost:

- în anul 2014 – 931 400,00 lei;
- în anul 2015 – 1 061 600,00 lei;
- în anul 2016 – 1 154 600,00 lei;
- în anul 2017 – 1 171 100,00 lei;
- în anul 2018 – 1 481 600,00 lei;
- în anul 2019 – 1 622 500,00 lei;
- în anul 2020 – 2 232 500,00 lei;
- în anul 2021 – 2 304 400,00 lei.

IV. Încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului

54. Pentru stabilirea certă a vinovăției inculpatului Cotiujanschii Radislav, întru determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală de la art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal, instanța de judecată găsește necesar de a purcede la analiza infracțiunii imputate, prin prisma tuturor semnelor și elementelor componente inerente acestei fapte infracționale.
55. Astfel, *obiectul juridic generic*, reieșind din denumirea capitolului, îl constituie relațiile sociale cu privire la desfășurarea normală a activității de serviciu în cadrul organizațiilor, întreprinderilor, instituțiilor din sfera publică.
56. *Obiectul juridic special* îl constituie relațiile sociale ce sunt condiționate de protejarea activității de serviciu în cadrul organelor din sfera publică.
57. *Victimă* a infracțiunii este persoana fizică sau juridică ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege sunt prejudiciate în proporții considerabile.

În cazul din speță, în calitate de victimă evoluează Consiliul comunal Mihăileni, raionul Briceni.

Așadar, conform art. 14, alin. (2), lit. c), d), n) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii; decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii; aprobă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local.

58. *Latura obiectivă* a infracțiunii specificate la alin. (1), art. 327 Cod penal conține 3 semne distinctive: fapta prejudiciabilă, urmările prejudiciabile, legătura de cauzalitate.
59. *Fapta prejudiciabilă* se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu.
60. Prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege realizarea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu.
61. Conform pct. 4.2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu nr. 7 din 15.05.2017, abuzul de putere reprezintă o conduită infracțională, ce poate fi comisă doar

de către persoana publică, respectiv, persoana cu funcție de demnitate publică, care își desfășoară activitatea în cadrul unei autorități publice. Celelalte persoane, care nu reprezintă o autoritate publică, comit abuz de serviciu (de exemplu, angajații din cadrul întreprinderii de stat sau municipale).

62. Așadar, conform art. 29 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; a1) **încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), orașului (municipiului) respectiv;** a2) încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acorduri de cooperare cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și contracte de achiziție, în vederea desfășurării activității de audit intern; b) propune, în condițiile legii, structura, organigrama și efectivul-limită ale primăriei, schema de salarizare a personalului acesteia și le supune aprobării consiliului local; c) numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională; d) stabilește atribuțiile viceprimarului (viceprimarilor); e) **asigură elaborarea proiectului de buget local respectiv, întocmirea rapoartelor periodice și anuale privind executarea bugetului și le prezintă spre aprobare consiliului local;** f) exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurând gestionarea resurselor bugetare, **administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate**, informând consiliul local despre situația existentă; g) **răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului),** în limitele competenței sale; h) exercită, în condițiile legii, supravegherea activităților din târguri, piețe, oboare, parcuri, spații verzi, locuri de distracție și agrement și ia măsuri operative pentru buna lor funcționare; h1) contribuie, în condițiile legii, la protejarea patrimoniului cultural imobil (monumente arheologice, monumente de istorie și cultură), a patrimoniului cultural imaterial și mobil, a monumentelor de for public, a rezervațiilor culturale și naturale, situate pe teritoriul administrat; i) propune consiliului local schema de organizare și condițiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcționare a serviciilor respective de gospodărie comunală; i1) organizează, în limita resurselor disponibile, studii privind tipurile de servicii sociale necesare comunității, elaborează și propune spre aprobare consiliului local, conform necesităților stabilite, programe de dezvoltare a serviciilor sociale; j) conduce, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcționarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social; j1) asigură elaborarea studiilor de fezabilitate și propune spre aprobare listele bunurilor și serviciilor de interes public local pentru realizarea proiectelor de parteneriat public-privat; j2) asigură monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public; k) eliberează autorizațiile prevăzute de lege; l) asigură securitatea traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, prin întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului

administrat; l) asigură înregistrarea și evidența troleibuzelor, a ciclomotoarelor, a mașinilor și a utilajelor autopropulsate utilizate la lucrările de construcții sau agricole, care nu se supun înmatriculării, precum și a vehiculelor cu tracțiune animală, în corespundere cu regulamentul-tip aprobat de Guvern; m) asigură repartizarea fondului locativ și controlul asupra întreținerii și gestionării acestuia în unitatea administrativ-teritorială respectivă; m1) desemnează agentul constatator în condițiile Codului contravențional; n) reprezintă colectivitatea locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege; n1) asigură executarea deciziilor consiliului local în vederea implementării politicii de asigurare a egalității de șanse între femei și bărbați în localitate, colaborează în acest scop cu instituții statale și organizații necomerciale și internaționale; coordonează activitatea unității gender din cadrul primăriei; examinează plîngerile persoanelor care se consideră victime ale discriminării; contribuie la educarea și sensibilizarea populației cu privire la eliminarea discriminării; o) prezintă consiliului local, anual și ori de câte ori este necesar, rapoarte cu privire la situația social-economică a satului (comunei), orașului (municipiului); q) exercită atribuțiile de autoritate tutelară locală în condițiile legii; r) coordonează activitatea de asistență socială privind copiii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități, familiile cu mulți copii, familiile afectate de violență intrafamilială, alte categorii de persoane socialmente vulnerabile, sprijină activitatea asociațiilor obștești de utilitate publică din teritoriul satului (comunei), orașului (municipiului); s) asigură elaborarea și avizarea, în condițiile legii, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și o prezintă spre aprobare consiliului local; t) constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului; u) ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentațiilor sau altor manifestări publice care contravin ordinii de drept sau bunelor moravuri, care atentează la ordinea și liniștea publică; v) propune consiliului local consultarea populației prin referendum în probleme locale de interes deosebit, ia măsuri pentru organizarea acestor consultări; x) ia, în comun cu autoritățile centrale de specialitate și cu serviciile publice desconcentrate ale acestora, măsuri de prevenire și diminuare a consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor și epizootiilor și, în acest scop, dispune, cu titlu executoriu, mobilizarea, după caz, a populației, agenților economici și instituțiilor publice din localitate; y) sprijină colaborarea cu localități din alte țări, contribuie la extinderea cooperării și a legăturilor directe cu acestea; z) propune consiliului local inițierea procesului de amalgamare voluntară, conform legii. Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local.

63. Conform art. 77, alin. (2) din aceeași lege, actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege.
64. La caz, instanța de judecată a constatat inacțiunile primarului com. Mihăileni, Cotuijanschii Radislav, în executarea *Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 5 din 16.11.2011*,), prin care

s-a decis luarea la balanța Primăriei com. Mihăileni a terenului pe câmpul 1430103, cu atribuirea nr. cadastral: ***** (S = 3,3 ha), dar și în executarea *Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 6 din 28.09.2014*, prin care s-a decis luarea la balanța Primăriei com. Mihăileni a terenului agricol cu înregistrarea acestuia la Î.S. „Cadastru” (S = 5,7 ha), iar executarea deciziei a fost pusă pe seama lui Cotiujanschii Radislav.

65. Drept urmare a acestor inacțiuni, în perioada anilor 2014-2020, terenurile agricole cu suprafețele de 3,3 ha și 5,7 ha, care au fost la balanța Primăriei com. Mihăileni, nu au fost înregistrate oficial în Registrul bunurilor imobile, nu au obținut număr cadastral și nu a fost posibil de încheiat în mod oficial contracte de dispoziție în raport cu aceste bunuri imobil.
66. Aceste inacțiuni nu pot fi privite prin prisma normei penale de la art. 329 Cod penal (Neglijența în serviciu), atât timp cât au fost premise ale acțiunilor ulterioare ilicite și au constituit forme de abuz de putere.
67. În continuare, contrar prevederilor normative sus-citate, în perioada anilor 2014-2020, terenurile agricole cu suprafețele de 3,3 ha (nr. cadastral: *****) și de 5,7 ha (nr. cadastral: *****), aflate în rezerva Primăriei Mihăileni, au fost date în folosirea diferitor persoane fizice și juridice, de către primarul com. Mihăileni Cotiujanschii Radislav.
68. Astfel, fapta prejudiciabilă comisă de Cotiujanschii Radislav s-a exprimat atât în acțiunea, cât și în inacțiunea de folosire a situației de serviciu.
69. Or, anume de competența primarului a fost executarea deciziei consiliului local în condițiile legii, încheierea actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate.
70. Poziția părții apărării potrivit căreia toate veniturile obținute de inculpat drept urmare a recepționării mijloacelor bănești pentru darea în arendă a terenurilor agricole au fost direcționate spre binele primăriei și comunei nu exclud faptul că au fost încălcate prevederile normative guvernante ale activității de primar și, prin aceasta, fiind admis un abuz de putere/ serviciu.
71. Urmarea prejudiciabilă, în cazul dedus judecării, a constat în producerea daunelor în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice.
72. În partea ce ține de proporții, se notează că proporțiile considerabile se constată în baza a 2 criterii: 1) subiectiv - va exista atunci când victima declară că dauna provocată prin săvârșirea sustragerii este una considerabilă pentru starea sa materială; 2) obiectiv - există atunci când se va stabili că realmente dauna este una considerabilă pentru victimă, luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei.
73. Deși partea apărării a prezentat bugetele oficiale ale Primăriei com. Mihăileni pentru anii 2014-2021 (confirmate în baza *Răspunsului Serviciului raional Arhivă Briceni nr. 99 din 14.06.2024* și *Răspunsurilor Primăriei com. Mihăileni nr. 97 și 98 din 14.06.2024*), pe fundalul cărora prejudiciul cauzat reprezintă doar 0,6 % din totalul bugetului local aprobat în perioada anilor 2014-2020 (i.e. 9 655 300,00 lei), instanța de judecată consideră că criteriul considerabil al prejudiciului nu poate fi raportat doar la bugetul autorității publice locale, cum nu poate același criteriu a fi raportat exclusiv la veniturile persoanei fizice (în cazul în care victima este o persoană fizică).

74. În acest caz, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova (decizia în dosarul nr. 1ra-703/2014 din 13 mai 2014), s-a pronunțat astfel: „*Instanța de recurs în acest aspect consideră că determinarea valorii prejudiciului cu calificativul „considerabil” sau „neconsiderabil” îi aparține părții vătămate, care după convingerea sa lăuntrică, ținând cont de circumstanțele cărora aceasta le dă apreciere în mod conștient, este în drept să determine valoarea prejudiciului ce i s-a cauzat*”. În ceea ce privește prioritatea, criteriul subiectiv prevalează asupra criteriului obiectiv, fapt constatat prin aceeași decizie: „*Colegiul conchide că [...] partea vătămată prejudiciul cauzat l-a determinat ca „considerabil”, fapt care a dus la încadrarea juridică întemeiată a acțiunilor inculpatului de către urmărirea penală și instanța de fond*”.
75. Potrivit *Deciziei Consiliului com. Mihăileni nr. 7/4 din 16.06.2021 (f.d. 179-180, vol. I)*, s-a decis că paguba cauzată în urma acțiunilor ilegale ale primarului Cotiujanschii Radislav în sumă de 57 939,79 lei este considerabilă pentru Consiliul comunal Mihăileni (4 voturi pro și 3 voturi contra).
76. Conform *Răspunsului Oficiului Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat nr. 1303/OT6/223 din 05.07.2021 (f.d. 185, 187, vol. I)*, prin care se confirmă că Decizia Consiliului com. Mihăileni nr. 7/4 din 16.06.2021 a fost adoptată legal.
77. În acest context, având în vedere prioritatea criteriului subiectiv în stabilirea proporțiilor considerabile ale prejudiciului produs, instanța de judecată va constata prezența și acestui semn al laturii obiective ca fiind întrunit.
78. În caz contrar, lipsa urmării prejudiciabile indicate raportează fapta comisă la prevederile art. 312 Cod contravențional (Abuzul de putere sau abuzul de serviciu), dar nu la art. 295, alin. (1) Cod contravențional (Încălcarea regulilor de organizare și de ținere a contabilității, de întocmire și prezentare a situațiilor sau rapoartelor financiare), așa cum a invocat avocatul Lavic Andrei în Cererea sa din 29.05.2024.
79. La același capitol, instanța de judecată notează că, prin copia *Procesului-verbal cu privire la contravenție, seria MF, nr. 05186 din 17.07.2018*, se arată că Cotiujanschii Radislav a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 295, alin. (2) Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în mărime de 20 u.c. Fapta contravențională de care a fost găsit vinovat acesta este următoarea: „*la data de 17.07.2018, ora 10:00, în timp ce se afla în satul Mihăileni, Cotiujanschii Radislav a încălcat prevederile Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, și anume nu a efectuat controlul asupra documentării faptelor economice și reflectării lor în contabilitate, admise de către persoane responsabile de organizarea unor astfel de controale*”.
80. În consecință, prin *Procesul-verbal cu privire la contravenție, seria MF, nr. 05186 din 17.07.2018*, nu a fost stabilit quantumul vreunui prejudiciu material cauzat, această din urmă circumstanță nefiind un semn obligatoriu a contravenției stipulate la art. 295, alin. (1) Cod contravențional. Respectiv, Cotiujanschii Radislav nu a fost sancționat pentru fapta de Abuz de putere sau abuz de serviciu (indiferent de tipul răspunderii – contravențională sau penală).
81. Același a fost și răspunsul oferit de către Inspectoratul Control Fiscal de Stat nr. 25-04/02-633 din 18.04.2024, conform căruia: „*În rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la Primăria comunei Mihăileni, raionul Briceni, pentru perioada 01.01.2015-01.01.2018, primarul comunei, Cotiujanschii Radislav, a fost sancționat pentru neasigurarea controlului asupra documentării faptelor economice și reflectării lor în contabilitate*”.
82. În astfel de context, alegațiile avocatului Lavric Andrei precum că inculpatul Cotiujanschii Radislav a fost deja sancționat pentru admiterea utilizării terenului agricol cu suprafața de

5,7469 ha în lipsa contractului de arendă, cu cauzarea de venituri ratate de 4 782,61 lei, în perioada de timp 01.01.2018-17.07.2018, sunt neîntemeiate. La caz, aplicarea principiului *non bis in idem* este intempestivă.

83. Legătura de cauzalitate între acțiunile și inacțiunile lui Cotiujanschii Radislav de folosire a situației de serviciu și urmările prejudiciabile sub forma daunei în proporții considerabile în sumă de 57 939,79 lei este clar trasată.
84. Sub acest aspect, instanța de judecată va nota că veniturile oficiale ale primăriei fac parte din bugetul public local, destinația căruia este decisă de Consiliul comunal Mihăileni. Pe de altă parte, cheltuielile efectuate din contul veniturilor date se coordonează tot cu consiliul local. Așadar, efectuarea cheltuielilor din cont propriu a inculpatului, pe baza veniturilor obținute contrar prevederilor legii, depășește vădit interesele de serviciu.
85. Folosirea situației de serviciu în acest caz poate urmări diverse scopuri, inclusiv pentru obținerea capitalului politic (necesar pentru alegerile viitoare etc.), deci, în accepțiunea instanței, utilitatea publică în acest caz nu poate prevala principiului legalității.
86. Cu alte cuvinte, chiar dacă primarul Cotiujanschii Radislav a cheltuit întreaga sumă obținută din veniturile neoficiale pentru darea în arendă a terenurilor agricole din litigiu în scopuri de utilitate publică locală, acest fapt nu exclude producerea prejudiciului bugetului public local. Or, destinația acestor mijloace financiare urmează a fi decisă cu concursul consiliului local, dar nu în mod particular de către primar, mai ales că, nu în toate cazurile prezentate de partea apărării, este în afara dubiilor rezonabile că achitățile efectuate de primar au fost din nume propriu sau din numele Primăriei com. Mihăileni.
87. Spre exemplu, ajutorul financiar neoficial al unor locuitori ai satului Mihăileni (efectuat de primarul Cotiujanschii Radislav) nu se justifică prin nimic în condițiile în care, conform *Răspunsului Primăriei comunei Mihăileni nr. 68 din 27.05.2024*, se arată lista persoanelor din satul Mihăileni și Groznița, raionul Briceni, care au beneficiat în mod oficial de ajutor financiar din partea Consiliului com. Mihăileni în perioada anilor 2019-2023.
88. Prin urmare, componența de infracțiune la art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal fiind una materială, se întrecește în lumina circumstanțelor atestate de către instanța de judecată.
89. Latura subiectivă în cazul infracțiunii de Abuz de putere sau abuz de serviciu se caracterizează prin vinovăție ce preia forma intenției (directe sau indirecte), adică făptuitorul a conștientizat că folosește situația de serviciu contrar legii, a prevăzut urmările prejudiciabile ce pot surveni, le-a dorit sau a admis în mod conștient posibilitatea survenirii lor.
90. Motivul infracțiunii este unul special și constă în interesul material sau alte interese personale (orice avantaj material sau de altă natură, nepatrimonială) ale inculpatului.
91. Subiectul al infracțiunii prevăzute la lit. b), alin. (2) al art. 327 Cod penal este reprezentat de persoana fizică, responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani și are calitate specială de persoană cu funcție demnitate publică.
92. Faptul că Cotiujanschii Radislav, d.n. *****, este subiect al infracțiunii imputate nu a fost pus la dubiu și se confirmă de cumulul probatoriului acumulat în faza de urmărire penală.
93. Totodată, potrivit art. 123, alin. (3) Cod penal, prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.

94. Modul de alegere a consiliilor locale și a primarilor, precum și atribuțiile lor, este stabilit de lege (art. 112 Constituție).
95. Conform Anexei Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 6.07.2010, sunt persoane cu funcție de demnitate publică: primar general al municipiului Chișinău, primar, viceprimar, pretor și vicepretor.
96. Faptul că Cotuijanschii Radislav a îndeplinit funcțiile de primar al com. Mihăileni se demonstrează prin *Hotărârea Judecătorei Briceni nr. 3-70/2011 din 24.06.2011 (f.d. 59-60, vol. II)*, *Hotărârea Judecătorei Briceni nr. 3-33 din 29.06.2015 (f.d. 61, vol. II)*, *Hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Briceni, nr. 3-16/2019 din 31.10.2019 (f.d. 163-165, vol. I)*, prin care s-a validat mandatul de primar al lui Cotuijanschii Radislav.
97. În final, instanța de judecată nu a atestat nici incidența vreunei cauze care înlătură caracterul penal al faptei (în special, extrema necesitate sau riscul întemeiat).
98. Așadar, conform pct. 13 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 15.05.2017, pentru a justifica o intervenție abuzivă sau excesivă a persoanei publice, respectiv, a persoanei cu funcție de demnitate publică, în limitele stării de extremă necesitate, pericolul trebuie să întrunească următoarele trei condiții cumulative: 1) să fie iminent; 2) să amenințe una dintre valorile indicate limitativ în alin. (2) art. 38 CP – viața, integritatea corporală sau sănătatea făptuitorului sau a altei persoane, interesul public; 3) să fie inevitabil. Pe lângă condițiile referitoare la pericol, trebuie să se rețină și condițiile, referitoare la actul de salvare: 1) comiterea abuzului de putere sau abuzului de serviciu ori a excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu a constituit singurul mijloc de înlăturare a pericolului și să fi fost necesară pentru înlăturarea lui; 2) prin săvârșirea abuzului de putere sau abuzului de serviciu ori a excesului de putere sau depășirii atribuțiilor de serviciu, nu s-au cauzat urmări, vădit mai grave, decât cele ce s-ar fi produs, în cazul neînlăturării pericolului.
99. La rândul său, conform art. 20, alin. (2) Cod penal, riscul se consideră întemeiat dacă scopul socialmente util urmărit nu a putut fi realizat fără un anumit risc și dacă persoana care l-a admis a luat măsurile necesare pentru a preveni cauzarea de daune intereselor ocrotite de lege.

V. Concluzia instanței de judecată

100. Conform art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.
101. Potrivit art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.
102. Analizând în ședința de judecată ansamblul materialului probator cercetat, în mod coroborat și în interconexiunea lor, instanța de judecată consideră dovedită integral și dincolo de orice îndoială rezonabilă vina inculpatului Cotuijanschii Radislav în săvârșirea

infrafracțiunii prevăzute de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal – *folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material și personal cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, acțiuni săvârșite de o persoană cu demnitate publică, în circumstanțele descrise la § 1 de mai sus.*

103. Astfel, instanța de judecată a constatat cert că, în perioada anilor 2014-2020, activând în calitate de primar al com. Mihăileni, raionul Briceni, fiind persoană cu demnitate publică, folosindu-se intenționat de situația sa de serviciu și ignorând prevederile art. 29, alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, care prevede că primarul în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu asigură elaborarea proiectului de buget local al unității administrativ-teritoriale pe următorul an bugetar și a contului de încheiere a exercițiului bugetar și le prezintă spre aprobare consiliului local, exercită funcția de ordonator principal de credite al satului (comunei), verifică, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor de la bugetul local și informează consiliul local despre situația existentă, răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), în limitele competenței sale, contrar prevederilor art. 77, alin. (5) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, care prevede că înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege și contrar prevederilor art. 77, alin. (2) din aceeași lege, care stipulează că actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege, acționând intenționat, din interes material manifestat prin utilizarea și dispunerea în scopuri personale a mijloacelor bănești ce urmau a fi încasate și trecute în bugetul administrației publice locale de la arenda a două terenuri, Cotiujanschii Radislav a comis abuz de putere în următoarele circumstanțe:

Cotiujanschii Radislav, acționând în vedere realizării scopului său, folosind intenționat situația de serviciu în interes personal și material, a transmis ilegal, începând cu anul 2014, în lipsa contractelor de arendă și a deciziilor consiliului comunal, în folosința lui Pavel Coțoban și Vitalii Starosta, două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Ulterior, în anul 2015, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în folosință către Vitalii Starosta și Ghenadii Sviriniuc două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Continuând acțiunile sale ilegale în anul 2016, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în continuare, în folosință, către Vitalii Starosta și Ghenadii Sviriniuc două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, în anul 2017, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal în folosință către Starosta Vitalii terenul agricol cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2018, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2019, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

În anul 2020, urmărind același scop, Cotiujanschii Radislav a transmis ilegal către Vitalii Starosta și Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., două terenuri agricole cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 3,3 ha și, respectiv, cu nr. cadastral: *****, amplasat pe suprafața de 5,7 ha, aflate în rezerva Primăriei comunei Mihăileni.

Astfel, pentru folosirea ilegală a terenurilor agricole nominalizate *supra*, în perioada anilor 2014-2020, Cotiujanschii Radislav a primit periodic de la Slobodeaniuc Igor, administrator al S.C. „CIVEA-AGRO” S.R.L., de la Svirniuc Ghenadii și de la Starosta Vitalii, mijloace bănești în sumă totală de 61 000,00 lei, și anume: în toamna anului 2014, Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 5 000,00 lei; în anul 2015 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Svirniuc Ghenadii suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2016 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Svirniuc Ghenadii suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2017 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, în toamna anului 2018 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, în toamna anului 2019 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Slobodeaniuc Igor suma de 5 000,00 lei, în toamna anului 2020 Cotiujanschii Radislav a primit de la Starosta Vitalii suma de 6 000,00 lei, iar de la Slobodeaniuc Igor suma de 5 000,00 lei.

Aceste mijloace bănești Cotiujanschii Radislav nu i-a trecut în bugetul Primăriei comunei Mihăileni, dar le-a folosit în interesele sale personale. În rezultatul acțiunilor intenționate ale lui Cotiujanschii Radislav, exprimate prin transmiterea în arendă a terenurilor sus-nominalizate fără respectarea procedurilor legale și în lipsa petrecerii licitației, Consiliul comunal Mihăileni, raionul Briceni, i s-au cauzat daune în proporții considerabile.

104. În concluzie, instanța de judecată consideră că probele cercetate în cadrul examinării cauzei confirmă circumstanțele de fapt, fiind suficiente pentru a dovedi incontestabil că fapta infracțională există și că a fost săvârșită de inculpat.

VI. Sancțiunea penală

105. La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă, în conformitate cu prevederile articolelor 7, 61, 75–77 Codul penal, instanța de judecată ține cont și reiese din scopul pedepsei penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea persoanei vinovate și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau

agradează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

106. Așadar, în corespundere cu art. 7 Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Astfel, pedeapsa aplicată are drept scop de a influența inculpații de a-și revizui atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

i. Circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea

107. Circumstanțele care atenuează răspunderea inculpatului Cotiujanschii Radislav, conform art. 76, alin. (1), lit. e) din Codul penal, au fost stabilite sub formă de prevenire de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvârșite și repararea benevolă a pagubei pricinuite.
108. Or, pe de o parte, inculpatul a demonstrat că o parte din veniturile obținute prin comiterea faptei prejudiciabile au fost cheltuiți pentru utilitatea publică a primăriei și comunei (§ 51-52 de mai sus), iar, pe de altă parte, inculpatul a reparat prejudiciul cauzat prin viramentul efectuat la contul Primăriei com. Mihăileni prin intermediul tatălui său (a se vedea § 49-50 de mai sus).
109. Circumstanțe care agravează răspunderea inculpatului Cotiujanschii Radislav, conform art. 77 Cod penal, nu au fost identificate.

ii. Caracterizarea inculpatului

110. Conform *Caracteristicii lui Cotiujanschii Radislav nr. 127 din 03.06.2021 (f.d. 75-76, vol. II)*, eliberată de președintele raionului Briceni, se confirmă faptul că acesta din urmă se caracterizează pozitiv, dar arare ori se prezintă la ședințele Consiliului raional Briceni.
111. Din *Certificatul nr. 01-10/308 din 07.04.2021 (f.d. 70, vol. II)*, rezultă că Cotiujanschii Radislav nu se află în evidență la medicul psihiatru.
112. *Cazierul contravențional din 30.04.2021 (f.d. 73)*, identifică faptul că, în perioada anilor 2017-2018, inculpatul Cotiujanschii Radislav a fost atras la răspundere pentru comiterea faptelor de încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere.
113. Conform *Revendicării (Forma nr. 246) emise în privința lui Cotiujanschii Radislav (f.d. 68, vol. II)*, rezultă că acesta anterior nu a fost supus răspunderii penale.

iii. Gravitatea infracțiunii

114. Conform prevederilor art. 16, alin. (4) Cod penal: „*Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv*”.

115. La caz, instanța de judecată relevă că, de către inculpatul Cotiujanschii Radislav, a fost comisă o infracțiune gravă (art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal prevede o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de până la 7 ani).

iv. *Mențiunea privind recidiva*

116. Conform art. 34, alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

117. Potrivit art. 110 Cod penal, antecedentele penale reprezintă o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a sentinței de condamnare, generând consecințe de drept nefavorabile pentru condamnat până la momentul stingerii antecedentelor penale sau reabilitării.

118. Astfel instanța de judecată reține faptul că, în prezent, inculpatul Cotiujanschii Radislav nu are antecedente penale și, prin urmare, nu se atestă starea de recidivă infracțională.

v. *Mărimea și tipul pedepsei*

119. Instanța de judecată accentuează că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

120. Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

121. Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infractorului.

122. Conform art. 8 Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

123. În acest context, legiuitorul a reglementat ca fiind prejudiciabilă și prezentând un pericol social sporit fapta de abuz de putere sau abuz de serviciu, săvârșită de către o persoană cu funcție de demnitate publică.

124. Legiuitorul, estimând *in abstractio* pericolul social al infracțiunii incriminate la art. 327, alin. (2), lit. b) Codul penal, a stabilit că aceasta se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

125. Având în vedere că, în speță, abuzul de putere/ serviciu este o infracțiune unică prelungită, iar consumarea acesteia ține de momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale, instanța de judecată constată că pedeapsa pentru această infracțiune în redacția Legii penale de până la 09.11.2020 a fost mai favorabilă inculpatului, și anume: amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6

- ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.
126. În circumstanțele concrete ale cazului cercetat, instanța de judecată consideră că anume stabilirea pedepsei principale sub formă de amendă, pentru comiterea infracțiunii săvârșite de către inculpat se va conforma principiului echității și inevitabil va contribui la atingerea scopului pedepsei penale prevăzute de art. 61 din Codul penal.
 127. Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost descoperită infracțiunea, amploarea și pericolul pentru securitatea statului pe care îl generează abuzul de putere sau abuzul de serviciu.
 128. Conform art. 64, alin. (3¹) Cod penal, în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită [...].
 129. La caz, infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave, ceea ce condiționează necesitatea achitării integrale a amenzii, fără acordarea posibilității achitării acesteia în jumătate.
 130. Totodată, pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate este în acest caz una obligatorie.
 131. Astfel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal se va stabili inculpatului o pedeapsă penală sub formă de amendă în mărime de 1350 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică în cadrul administrației publice locale și a celor legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani.
 132. Temeiuri de liberare de răspundere penală sau de pedeapsă penală în privința inculpatului Cotiuanshii Radislav, instanța de judecată nu a stabilit.

VII. Corpurile delict/ mijloacele materiale de probă

133. În pofida faptului că *Informația la Rechizitoriul din 02.08.2021 (f.d. 183, vol. II)* s-a indicat că corpurile delict se păstrează la dosar, acte de recunoaștere a vreunor bunuri/ bani/ înscrisuri în calitate de corpuri sau mijloace materiale de probă nu au fost identificate.
134. Mai mult, Lista probelor părții acuzării (f.d. 184, vol. II) și Scrisoarea de expediere a dosarului în instanța de judecată (f.d. 187, vol. II) nu a fixat existența vreunor corpuri delict sau mijloace materiale de probă.
135. Din această perspectivă, rămâne totalmente obscură poziția acuzatorului de stat în privința solicitării păstrării la materialele cauzei penale a mijloacelor materiale de probă.

VIII. Acțiunea civilă

136. Acțiune civilă, în înțelesul reglementat de Capitolul I al Titlului VII al Codului de procedură penală, nu a fost înaintată.
137. Cererea reprezentantului părții vătămate și civile Consiliul comunal Mihăileni, Ilco Vasile, din 24.06.2021 de recunoaștere a consiliului drept parte civilă, adresată ofițerului de urmărire penală (f.d. 197, vol. I), nu poate fi catalogată drept acțiune civilă.
138. Prin urmare, mențiunea din *Informația la Rechizitoriul din 02.08.2021 (f.d. 183, vol. II)*, privind existența vreunei acțiuni civile în sumă de 57 939,79 lei, nu este întemeiată, or, instanța de judecată nu a identificat vreun înscris relevant în acest sens.

139. În aceeași ordine de idei ca în cazul § 135 de mai sus, este ambiguă poziția părții acuzării (a procurorului și a reprezentanților părții vătămate și a părții civile) privind soluționarea vreunor acțiuni civile, în condițiile în care cereri de chemare în judecată lipsesc la materialele dosarului penal, iar conform art. 366, alin. (1) Cod de procedură penală în cadrul cercetării judecătorești nu a fost expusă nici o acțiune civilă.
140. Pe fundalul termenului îndelungat de examinare a cauzei (de aproape 3 ani) și ținând cont de faptul că unul din reprezentanții părții vătămate și civile este un avocat profesionist, instanța de judecată consideră că partea acuzării a avut timp suficient să prezinte o cerere de chemare în judecată corespunzătoare condițiilor de formă și conținut stipulate la art. 221 Cod de procedură penală.
141. La caz, sunt relevante prevederile art. 221, alin. (5) Cod de procedură civilă: „*Persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile*”, care vor fi aduse la cunoștința reprezentanților părții vătămate și a civile odată cu pronunțarea hotărârii judecătorești.

IX. Repararea pagubei materiale

142. Dintr-o altă optică, conform art. 385, alin. (1), pct. 11) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă.
143. La caz, prin *Ordinul de plată nr. ***** din ******, se confirmă achitarea de către G.Ț. „Cotiujanschii Vasilii Gheorghii” la contul Trezoreriei de stat a sumei de 56 068,00 lei, cu titlu de plată a arendei terenurilor cu destinație agricolă. Totodată, conform copiei *Ordinului de încasare a numerarului nr. BRA0-1100 din 01.10.2018*, se confirmă faptul achitării de către Starosta Vitalii în beneficiul Trezoreriei de stat a plății pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă încasată în bugetul local de nivelul I în sumă de 4 782,61 lei.
144. În baza *Certificatului Primăriei com. Mihăileni nr. 101 din 03.03.2023*, se confirmă faptul că, la data de 02.10.2018, la contul primăriei au parvenit mijloacele financiare în sumă de 4 782,61 lei de la Starosta Vitalii, iar la data de *****, au parvenit mijloacele bănești în sumă de 56 068,00 lei de la G.Ț. „Cotiujanschii Vasilii Gheorghii”.
145. Consilierul local al Consiliului com. Mihăileni, Beileșen Ruslan, a confirmat faptul că Primăria com. Mihăileni a acceptat suma de bani transferată de G.Ț. „Cotiujanschii Vasilii Gheorghii” în contul recuperării prejudiciului cauzat prin acțiunile prejudiciabile ale lui Cotiujanschii Radislav.
146. Mai mult, apărătorul inculpatului Cotiujanschii Radislav, avocat Lavric Andrei, a confirmat că suma de 56 068,00 lei a fost plătită anume pentru a stinge pretinsul prejudiciu material cauzat prin fapta de care se acuză inculpatul.
147. Nu mai puțin relevant se prezintă conjunctura în care, deși nu a fost investit cu nicio calitate procesuală, tata lui Cotiujanschii Radislav, Cotiujanschi Vasile, a fost prezent la toate ședințele de judecată desfășurate și a confirmat că *Ordinul de plată nr. ***** din ****** a fost dat în contul achitării plății arendei terenurilor cu destinație agricolă, deci a

prejudiciul material pe care partea acuzării pretinde că a fost cauzat Consiliului/ Primăriei com. Mihăileni.

148. În acest context, instanța de judecată observă că paguba materială produsă drept urmare a comiterii infracțiunii a fost recuperată și nu urmează a fi reparată în mod separat.

X. Cheltuielile de judecată

149. Nici prin rechizitoriul înaintat, nici în susținerea poziției acuzatorului de stat careva compensare a cheltuielilor judiciare nu a fost solicitată.
150. Cu toate acestea, doar în ședința judiciară destinată dezbaterilor judiciare, reprezentanții părții vătămate și a părții civile Consiliul comunal Mihăileni, Ilco Vasile și avocatul Chirtoagă Nicolae, au solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 6 000,00 lei, afirmând că au prezentat înscrisurile confirmative în acest sens încă la etapa cercetării judecătorești.
151. Potrivit *Mandatului avocațial seria MA, nr. 1618258 din 01.06.2022 (f.d. 5, vol. III)*, avocatul Chirtoagă Nicolae a acordat asistență juridică în bază contractuală în prezentul proces penal părții vătămate și civile Consiliul comunal Mihăileni.
152. În corespundere cu *Decizia Consiliului comunal Mihăileni nr. 3/4 din 31.05.2022 (f.d. 2, vol. III)*, s-a decis: „1. A împuternici consilierul Ilco Vasili să încheie un contract cu avocatul pentru acordarea serviciilor juridice; 2. A aloca din bugetul Primăriei com. Mihăileni suma în mărime de 6 000 lei pentru achitarea serviciilor avocațiale”.
153. Careva documente în confirmarea faptului achitării sumei de 6 000,00 lei avocatului Chirtoagă Nicolae din partea Consiliului comunal Mihăileni nu au fost prezentate cu desăvârșire.
154. În acest context, cererea reprezentanților părții vătămate și a părții civile Consiliul comunal Mihăileni, Ilco Vasile și avocatul Chirtoagă Nicolae, privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de asistență juridică se va respinge, ca fiind neîntemeiată.
155. Or, în accepțiunea instanței, faptul achitării salariului/onorariului avocațial urmează a fi probat în mod obligatoriu (prin facturi fiscale, ordine de plată, bonuri fiscale sau alte asemenea înscrisuri), iar în absența probelor alegațiile rămân a fi pur declarative.

XI. Măsura preventivă

156. Conform prevederilor art. 395, alin. (1), pct. 5) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate dispoziția privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentința va deveni definitivă.
157. În condițiile în care partea acuzării nu a solicitat stabilirea unei măsuri preventive în fața instanței de judecată, iar inculpatul nu se află pe teritoriul țării, și totodată luând în considerație pedeapsa non-privativă de liberate stabilită, instanța nu consideră oportună aplicarea vreunei măsuri preventive în continuare, până la intrarea în vigoare a prezentei sentințe.
158. Dintr-o altă perspectivă, instanța de judecată notează că, prin *Încheierea Judecătorei Edineț, sediul Briceni, nr. 1-176/2021 din 13.07.2022*, în privința lui Cotiușanschi Radislav a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arestare preventivă și se eliberează în privința acestuia un mandat de arestare preventivă pe un termen de 15 (cincisprezece) zile, curgerea căruia va începe din momentul reținerii acestuia.

159. Potrivit art. 195, alin. (6) Cod de procedură penală, măsura preventivă privativă de libertate încetează **de drept** și în cazul adoptării sentinței de condamnare cu aplicarea pedepsei **neprivative de libertate**.
160. Conform art. 398, alin. (1) Cod de procedură penală, **dacă inculpatul** a fost achitat sau eliberat de pedeapsă, sau eliberat de executarea pedepsei, sau **a fost condamnat la o pedeapsă neprivativă de libertate**, sau în privința lui a fost încetat procesul penal, instanța, dacă inculpatul se află în stare de arest, **îl pune imediat în libertate** chiar în sala ședinței de judecată.
161. Pentru a exclude orice interpretări defavorabile inculpatului, odată cu pronunțarea sentinței de condamnare cu aplicarea pedepsei non-privative de libertate, instanța de judecată va dispune expres și revocarea măsurii preventive sub formă de arestare preventivă pe un termen de 15 zile, aplicată prin *Încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, nr. 1-176/2021 din 13.07.2022*.

XII.Măsuri asiguratorii

162. Conform dispozițiilor art. 385, alin. (1), pct. 12) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor.
163. În baza *Ordonanței organului de urmărire penală din 25.06.2021 (f.d. 119, vol. II) și a Procesului-verbal din 07.07.2021 (f.d. 126, vol. II)* a fost dispusă punerea sub sechestrul a bunului imobil înregistrat după Cotuijanschi Radislav Vasiliu, și anume: teren cu mod de folosință agricol, cu nr. cadastral: 1439102.067, amplasat în raionul Briceni, comuna Mihăileni, extravilan, cota-parte 1.0, cu suprafața de 1,2199 ha, cu valoarea estimativă de 59 094,00 lei.
164. Prin *Încheierea Judecătoriei Bălți din 25.06.2021 (f.d. 122-124, vol. II)* a fost autorizată punerea sub sechestrul a bunului imobil înregistrat după Cotuijanschi Radislav Vasiliu, și anume: teren cu mod de folosință agricol, cu nr. cadastral: 1439102.067, amplasat în raionul Briceni, comuna Mihăileni, extravilan, cota-parte 1.0, cu suprafața de 1,2199 ha, cu valoarea estimativă de 59 094,00 lei.
165. În baza art. 203, alin. (2) Cod de procedură penală, punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art. 106 alin.(2) și art. 106¹ din Codul penal.
166. La rândul său, art. 204, alin. (2) din același cod prevede că, pentru **a garanta executarea pedepsei amenzii**, pot fi puse sub sechestrul numai bunurile învinutului sau ale inculpatului, în funcție de suma maximă a amenzii care poate fi stabilită pentru infracțiunea comisă.
167. Potrivit art. 207², alin. (2) din aceeași lege, scoaterea bunurilor de sub sechestrul se dispune doar în cauza penală în cadrul căreia a fost dispusă valorificarea bunurilor sechestrate.
168. În speță, menținerea bunurilor sub sechestrul este justificată prin aplicarea amenzii penale, a cărei quantum – 67 500,00 lei –, care depășește valoarea bunului sechestrat – 59 094,00 lei.
169. În concluzie, instanța de judecată nu se va pronunța asupra scoaterii bunului imobil de sub sechestrul, și anume: teren cu mod de folosință agricol, cu nr. cadastral: 1439102.067, amplasat în raionul Briceni, comuna Mihăileni, extravilan, cota-parte 1.0, cu suprafața de

1,2199 ha, cu valoarea estimativă de 59 094,00 lei, până la achitarea amenzii sau valorificarea bunului sechestrat.

170. În conformitate cu prevederile articolelor 195, 384-385, 389, 392-395, 397 Cod de procedură penală, instanța de judecată

condamnă:

Cotiujanschii Radislav ***** se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de **art. 327, alin. (2), lit. b) Cod penal** și, în baza acestei legi, i se stabilește pedeapsa sub formă de **amandă** în mărime de **1 350** (o mie trei sute cincizeci) **unități convenționale**, ceea ce constituie echivalentul sumei de 67 500,00 (șaizeci și șapte de mii cinci sute,00) lei, cu **privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică în cadrul administrației publice locale și a celor legate de gestionarea mijloacelor financiare** pe un termen de **5** (cinci) **ani**.

Se aduce la cunoștința inculpatului Cotiujanschii Radislav că, în caz de eschivare cu rea-voință de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maxime, prevăzute de articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale.

În cazul în care nu va fi achitată amenda, în termenul și modul prevăzut de art. 182, alin. (1) și (2) Cod de executare, instanța, în decursul a 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii, va trimite executorului judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul inculpatului documentul executoriu pentru încasarea silită a amenzii.

Se revocă măsura preventivă sub formă de arestare preventivă pe un termen de 15 zile, aplicată inculpatului Cotiujanschii Radislav prin *Încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, nr. 1-176/2021 din 13.07.2022.*

Cererea reprezentanților părții vătămate și a părții civile Consiliul comunal Mihăileni, Ilco Vasile și avocatul Chirtoagă Nicolae, privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de asistență juridică se respinge, ca fiind neîntemeiată.

Se aduce la cunoștința părții vătămate și civile Consiliul comunal Mihăileni că persoana care nu a intentat acțiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți, în termen de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, prin intermediul Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

Sentința integrală pronunțată public în data de **27 iunie 2024**.

***Președintele ședinței,
judecător***

Cazacicov Andrei